

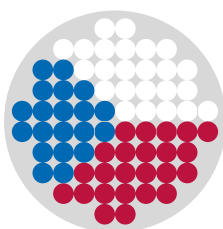
INSTITUT PRO DEMOKRACII A EKONOMICKOU ANALÝZU

projekt Národohospodářského ústavu AV ČR, v. v. i.

INSTITUTE FOR DEMOCRACY AND ECONOMIC ANALYSIS

A Project of the Economics Institute of the Czech Academy of Sciences

IDEA PRO VOLBY 2017

Rodinná politika ve volebních programech: přehled a rozbor

Říjen 2017

O AUTORCE | ABOUT THE AUTHOR

Klára Kalíšková

Absolvovala magisterské studium na Univerzitě Karlově a doktorské studium na CERGE-EI. Ve svém výzkumu se zabývá především zaměstnaností a nezaměstnaností žen, chudobou, daňově-dávkovými systémy a rodinnými politikami. Působí jako výzkumnice think-tanku IDEA, odborná asistentka na Národohospodářské fakultě VŠE a je také členkou Odborné komise pro rodinnou politiku.

Received her Masters degree at the Charles University in Prague and PhD at CERGE-EI. Her research mainly deals with employment and unemployment of women, poverty, tax-benefit systems and family policies. She is a researcher of the IDEA think tank, Assistant Professor at the Faculty of Economics at VŠE in Prague and is also a member of an Expert Committee for Family Policy in the Czech Republic.

Upozornění: Tato studie reprezentuje pouze názory autorky, a nikoli oficiální stanovisko Národohospodářského ústavu AV ČR, v. v. i. či Centra pro ekonomický výzkum a doktorské studium UK v Praze (CERGE).

Warning: This study represents only the views of the author and not the official position of the Charles University in Prague, Center for Economic Research and Graduate Education as well as the Economics Institute of the Czech Academy of Sciences, v. v. i.

IDEA PRO VOLBY 2017

Rodinná politika ve volebních programech: přehled a rozbor

Studie 14 / 2017

© Klára Kalíšková

Národohospodářský ústav AV ČR, v. v. i., 2017

ISBN 978-80-7344-442-6 (Národohospodářský ústav AV ČR, v. v. i.)

Studie 14 / 2017

IDEA PRO VOLBY 2017

Rodinná politika ve volebních programech: přehled a rozbor¹

ŘÍJEN 2017

Klára Kalíšková

Shrnutí klíčových skutečností

- Tato studie poskytuje přehled návrhů týkajících se rodinné politiky tak, jak je uvádí volební programy politických subjektů ucházejících se o křesla v Poslanecké sněmovně ve volbách 20.–21. října 2017. Studie tyto návrhy komentuje a poskytuje analýzu jejich možných dopadů.
- Přestože podpora rodin s dětmi je u nás výrazně koncentrována na daňové úlevy, všechny strany s výjimkou Pirátů a Svobodných chtějí daňové úlevy rodinám v nějaké formě dále zvyšovat. Některé strany slibují zavedení daňových úlev, které by snížily efektivní zdanění žen a pomohly jim v návratu na trh práce (Realisté, SZ, TOP 09), zatímco jiné plánují daňové změny, které by daňovou zátěž snížily jen u prvních vydělávajících, většinou tedy mužů (ANO, ČSSD, KDU-ČSL, KSČM, SPO).
- Změny dávkového systému zmiňuje ve svých volebních programech většina politických subjektů. Pouze ČSSD, SPO a SZ ale navrhuje takové zvýšení dávek, které je zaměřené na sociálně potřebné rodiny, a zvýšilo by přerozdělování od bohatších k chudým rodinám, které je u nás relativně nízké. Ostatní strany spíše akcentují problém zneužívání sociálních dávek a jdou tedy ve svých návrzích opačným směrem (ANO, ODS, Svobodní, TOP 09). Piráti pak ve svém volebním programu přichází s odlišnou koncepcí, která cílí na zjednodušení celého systému.

¹ Studie vznikla v rámci a s podporou Strategie AV 21 Akademie věd České republiky. Poděkování patří Robertu Jahodovi za připomínky a postřehy k pracovní verzi textu, Paulíně Očkajové za pečlivou přípravu podkladů a dalším kolegům z IDEA a externím expertům, kteří poskytli své připomínky a postřehy k pracovním verzím textu. Veškeré názory i případné nepřesnosti a chyby jdou na vrub autora.

- Volební programy všech stran kromě KDU-ČSL a Pirátů reflektují nedostatky ve službách pro rodiny s dětmi a navrhují zvýšení dostupnosti předškolní péče o děti a dalších služeb pro rodiny. S výjimkou SZ ale strany nehovoří o tom, kdo bude financovat rozšíření kapacit předškolních zařízení, ani do jaké míry a pro jak staré děti by měla být předškolní péče zajištěna.
- O potřebě zvýšení dostupnosti flexibilních forem práce hovoří programy pěti politických stran (KDU-ČSL, KSČM, Realisté, SZ, TOP 09). Pokud strany přichází s konkrétním návrhem, jak tohoto cíle dosáhnout (KDU-ČSL, Realisté, SZ), navrhují nějakou formu daňového zvýhodnění flexibilních a zkrácených úvazků.
- Zapojení otců do péče je u nás v mezinárodním srovnání velmi nízké, s výjimkou SZ však tento problém žádná strana nepovažuje za dostatečně důležitý, aby mu věnovala ve svém volebním programu pozornost. Přitom zapojení otců do péče a rozšíření služeb péče o děti je důležitým předpokladem pro zvýšení porodnosti, které by ČR velmi potřebovala.

Study 14 / 2017

IDEA FOR THE 2017 ELECTIONS

Family policy in the election manifestos: an overview and breakdown²

OCTOBER 2017

Klára Kalíšková

Summary of key findings

- This study provides an overview of proposals related to family policy, as they are presented in the electoral manifestos of the political subjects running for election to the Chamber of Deputies in the elections to be held on 20th and 21st October 2017. The study comments on these proposals and provides an analysis of their possible consequences.
- Although existing support for families with children in the Czech Republic is heavily focused on tax relief, all the parties except the Pirate Party and Svobodní want to further increase tax relief for families in some form. Some parties promise to bring in tax breaks that would reduce the effective taxation of women and thus help them to return to the labour market (Realisté, SZ, TOP 09), while others plan tax changes that would reduce the tax burden only on the primary earner, i.e. for the most part men (ČSSD, KDU-ČSL, KSČM, SPO).
- Most of the manifestos mention changes to the benefits system. However, only ČSSD, SPO and SZ propose raising benefits in a way that focuses on socially disadvantaged families and would increase wealth redistribution from richer to poorer families, which is currently rather low in this country. The other parties emphasise the problem of social benefit misuse and make proposals that tend rather in the opposite direction (ODS, Svobodní, TOP 09). The Pirates put forward a quite different approach in their manifesto, which aims to simplify the whole system.

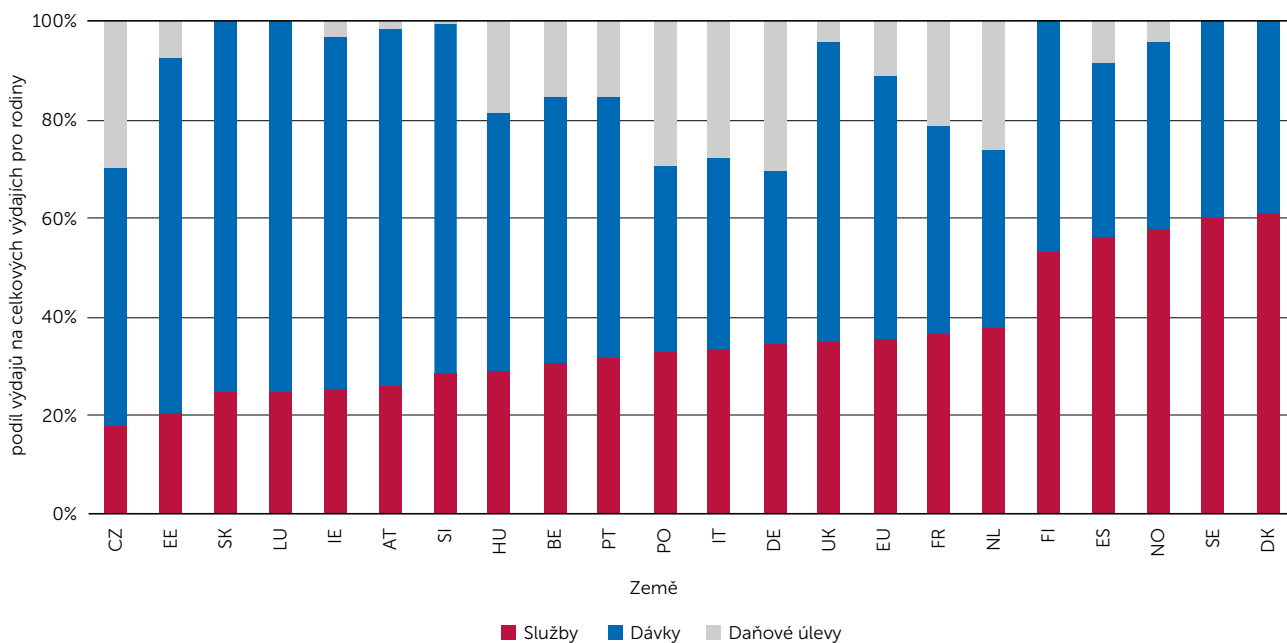
² The study was developed with the support of the Strategy AV21 – a program for excellent research of the Czech Academy of Sciences. The author wish to thank Robertu Jahodovi for his comments and insights on the draft version of the text Paulina Očkajova for the careful preparation of the background documents from the political parties manifestors and other colleagues and external experts who provided their comments and insights on the draft version of the text. Any inaccuracies and errors, including the opinions expressed in the study, are the authors responsibility.

- All the parties' manifestos, with the exception of KDU-ČSL and the Pirates, respond to shortages in service provision for families with children and propose to increase the availability of pre-school childcare and other family services. With the exception of SZ (the Green Party), however, the parties do not mention who will finance the planned expansion in the capacity of pre-school facilities, nor to what extent pre-school care should be guaranteed and for what ages of children.
- Five parties talk of the need to increase the availability of flexible forms of employment in their manifestos (KDU-ČSL, KSČM, Realisté, SZ, TOP 09). Where they offer a specific proposal for how to achieve this (KDU-ČSL, Realisté, SZ), they all propose some form of preferential tax treatment for flexible and part-time contracts.
- Fathers' involvement in childcare is, in comparison with other countries, currently very low in the Czech Republic; nevertheless, none of the parties except SZ (the Green Party) considers this issue sufficiently important to pay it any attention in their manifesto. And yet involving fathers in childcare and extending childcare service provision are both key prerequisites for an increase in the birth rate, which the country very much needs.

Úvod

Tato studie navazuje na předchozí studii IDEA PRO VOLBY 2017 (Kalíšková, 2017), která se zabývala podporou rodin s dětmi v České republice (ČR). Tato studie shrnula základní fakta týkající se podpory rodin formou daní, dávek a služeb a nastínila jaké důsledky má rodinná politika na porodnost a postavení žen na trhu práce. Poukázala na několik oblastí, ve kterých se ČR odlišuje od rodinných politik v jiných státech EU. První z nich je výrazné zaměření rodinné politiky na daňové úlevy rodinám – ČR má v rámci EU druhý nejvyšší podíl výdajů na daňové úlevy rodinám (viz Graf 1). Daňové úlevy jsou u nás navíc nastaveny tak, že vedou k vysoké podpoře rodin s dětmi a jedním vydělávajícím. To výrazně zvyšuje daňové sazby žen s malými dětmi a pracujícím manželem. Oproti tomu služby jsou v ČR výrazně podfinancované, podíl výdajů na služby na celkových výdajích rodinám je u nás nejnižší ze zemí EU (pouze 18 % výdajů, viz Graf 1). To se promítá do nízké dostupnosti institucionální péče a výchovy dětí v předškolním věku.

Graf 1. Struktura výdajů na rodinnou politiku podle formy podpory

Zdroj: OECD Family Database, 2013
http://www.oecd.org/els/family/database.htm#public_policy

Poznámka: Výdaje na rodinnou politiku jsou vyjádřené jako podíl výdajů podle formy podpory na celkových výdajích na rodinnou politiku. Výpočty zahrnují pouze výdaje, které jsou zaměřené na rodiny s dětmi. Politiky se širším záběrem, jako například dávky na bydlení, které nejsou cílené na rodiny s dětmi, do výpočtů zahrnuté nejsou.

Podíl výdajů na dávky rodinám je u nás podobný průměru zemí EU, dávková podpora je však výrazně koncentrovaná na rodiny s malými dětmi bez ohledu na to, zda mají vysoký či nízký příjem. Dávkový systém tedy relativně málo přerozděluje od bohatších k chudým rodinám a opravdu chudým rodinám s dětmi pomáhá relativně málo.

Výše uvedená specifika české rodinné politiky se pak odráží v postavení žen na trhu práce a v porodnosti. České ženy využívají jednu z nejdélejších rodičovských dovolených v EU i na světě a vykazují jeden z nejvyšších propadů zaměstnanosti v důsledku mateřství a rodičovství (Graf 2). Tyto dlouhé rodičovské se pak odráží ve vysoké nezaměstnanosti v době, kdy se na trh práce vrací, a ve vysoké mzdové mezeře po zbytek jejich pracovní kariéry. V ČR je také nízká míra fertility ve výši 1,5 dítěte na ženu, což podle nejnovějších výzkumů úzce souvisí s dlouhými rodičovskými a následnou neochotou žen mít další děti (Doepke a Kindermann, 2017).

Graf 2. Propad v zaměstnanosti žen v důsledku mateřství

Zdroj: Eurostat, *Employment rate of adults by sex, age groups, highest level of education attained, number of children and age of youngest child, 2015*
<http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>

Poznámka: Graf ukazuje míry zaměstnanosti žen ve věku 25–49 let podle přítomnosti a věku dítěte v roce 2015.

Na základě těchto skutečností nastolila předchozí studie klíčové otázky pro veřejnou diskusi o rodinné politice.

Klíčové otázky pro politické subjekty a veřejnou diskusi

- 1. Která forma podpory rodin s dětmi by se měla zvýšit (pokud nějaká)?** Daňová, dávková nebo podpora formou lepší dostupnosti veřejných služeb? A která snížit?
- 2. Míra daňových úlev (DPFO a pojistné) pro rodiny s dětmi.** Míra by se měla zvýšit, snížit, anebo zůstat na současné úrovni? Mělo by dojít ke změně formy podpory (jak)?
- 3. Zacílení podpory rodin s dětmi na rodiny sociálně potřebné.** Je současné nastavení dávkové podpory rodin s dětmi vhodně nastaveno nebo by se mělo více přesměrovat na určité typy rodin? Které?
- 4. Zacílení podpory rodin s dětmi na (ne)pracující.** Měla by se dávková podpora více zaměřit na rodiny s dětmi bez pracovních příjmů nebo spíše na rodiny s dětmi, ve kterých alespoň jeden rodič pracuje? Jak?
- 5. Nízká zaměstnanost matek s dětmi.** Považujete současnou situaci za problematickou? Pokud ano, je žádoucí problém řešit na úrovni státu? Jak?
- 6. Dopady mateřství na mzdy žen.** Považujete současnou situaci za problematickou? Pokud ano, je žádoucí problém řešit na úrovni státu? Jak?
- 7. Dostupnost zařízení pro děti mladší 3 let.** Je třeba činit opatření na zvýšení dostupnosti těchto zařízení? Na jaké úrovni (stát, kraje, obce)? Jakým opatřením v jakých typech zařízení?
- 8. Dostupnost zařízení předškolní výchovy pro děti od 3 let věku.** Je stávající situace a výhled uspokojující nebo je třeba dodatečných opatření na úrovni státu? Jakých?
- 9. Flexibilita forem práce.** Je dostupnost flexibilních forem práce (včetně částečných úvazků, práce z domova,...) dostatečná nebo se jedná o problém? Je žádoucí tento problém řešit opatřením na úrovni státu? Jak?
- 10. Role otců v péči o děti.** Je žádoucí na úrovni státu motivovat otce k většímu zapojení do péče o děti?
- 11. Fertilita.** Je stávající míra fertility v ČR dostačující nebo je třeba dodatečných opatření ke zvýšení porodnosti? Jakých?

Tato studie na výše uvedené otázky přímo navazuje a zkoumá, jak se k nim vyjadřují politické subjekty ve svých volebních programech pro volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v říjnu 2017. Studie poskytuje přehled slibů politických stran v oblasti rodinné politiky a přidává odborné komentáře ohledně jejich možných dopadů a širších souvislostí navržených opatření.

V této studii mapujeme volební programy pouze těch politických subjektů, které se objevují na předních místech předvolebních průzkumů a mají tak větší šanci na vstup do Poslanecké sněmovny ČR po volbách v říjnu 2017 (ANO, ČSSD, KDU-ČSL, KSČM, ODS, Piráti, Realisté, SPO, STAN, Strana zelených – SZ, Svobodní a TOP 09).

II. Shrnutí a komentáře slibů z volebních programů

Podpora rodin je oblíbeným tématem předvolebních klání a nechybí ani ve většině volebních programů stran. Strany většinou rodinám slibují přilepšení v mnoha oblastech a volební programy jsou v tomto směru tedy velmi rozsáhlé. Výjimkou je program hnutí STAN, ve kterém se uvádí pouze to, že podpoří dotace pro startovací byty pro mladé rodiny. Program STAN tedy v přehledu níže neuvádíme, neboť neobsahuje žádné konkrétní návrhy, které by bylo možné zkoumat.

V [Tabulce A1](#) v příloze je možné najít odkazy na volební programy stran, ze kterých bylo čerpáno a [Tabulka A2](#) cituje relevantní části volebních programů, které se týkají dané otázky. Stručný přehled těchto odpovědí spolu s komentáři je pak uveden v textu níže.

Otázka č. 1: Která forma podpory rodin s dětmi by se měla zvýšit (pokud nějaká)? Daňová, dávková nebo podpora formou lepší dostupnosti veřejných služeb? A která snížit?

Shrnutí programů stran:

Většina stran navrhuje zvýšení nějaké formy podpory rodin s dětmi, strany se ve svých volebních programech ale výrazně liší v rozsahu i formě navrhované podpory rodin. Mnoho stran navrhuje zvýšení všech forem podpory, tedy daňové, dávkové i podpory formou služeb (ČSSD, KSČM, SPO, SZ), další navrhují zvýšit daňovou podporu a rozšířit nabídku služeb (ANO, ODS, Realisté, TOP 09). KDU-ČSL navrhuje zvýšit pouze daňovou podporu bez zmínky o jiných změnách v rodinné politice. [Tabulka 1](#) přináší stručné shrnutí toho, které strany navrhují zvýšení kterého typu podpory rodin s dětmi. Jediná strana, která ve svém programu zmiňuje nějaké (byť marginální) snížení podpory rodin s dětmi je SPO, která volá po zrušení daňového bonusu (z důvodu jeho zneužívání).

Tabulka 1. Podpora rodin ve volebních programech stran

	Zvýšení podpory rodin formou:		
	daní	dávek	služeb
ANO	*		*
ČSSD	*	*	*
KDU-ČSL	*		
KSČM	*	*	*
ODS	*		*
Piráti			
Realisté	*		*
SPO	*	*	*
Svobodní			
TOP 09	*		*
Zelení	*	*	*

Hvězdička indikuje, že politická strana ve svém programu zmiňuje přilepšení rodinám v dané oblasti.

Komentář:

Jak bylo ukázáno v předchozí volební studii IDEA (Kalíšková, 2017), podpora rodin s dětmi je u nás výrazně koncentrovaná na daňové úlevy rodinám, zatímco podpora formou služeb je v mezinárodním srovnání velmi nízká. Přesto chtějí všechny strany kromě Pirátů a Svobodných daňové úlevy dále zvyšovat. Zároveň jsou si ale strany vědomy nedostatků ve službách pro rodiny s dětmi, všechny kromě KDU-ČSL a Pirátů navrhují zvýšit také dostupnost předškolní péče o děti a dalších služeb pro rodiny.

Otázka č. 2: Míra daňových úlev (DPFO a pojistné) pro rodiny s dětmi. Míra by se měla zvýšit, snížit, anebo zůstat na současné úrovni? Mělo by dojít ke změně formy podpory (jak)?

Shrnutí programů stran:

Převážná většina stran zmiňuje ve svém programu nějakou změnu daňového systému týkající se rodin s dětmi (s výjimkou Svobodných). Přičemž všechny strany, které daňové úlevy rodinám zmiňují, pak slibují jejich další navýšení, pouze Piráti akcentují zjednodušení systému daní a dávek. Velká variabilita je však v tom, jakou formou by se daňová podpora měla zvýšit a koho se toto zvýšení bude týkat.

Nejčastěji strany slibují snížení odvodů na důchodové pojištění, a to buď formou plošného snížení odvodů pro rodiče i bezdětné jedince (TOP 09, ODS), nebo pomocí cíleného snížení odvodů pro toho z rodičů, který intenzivněji pečuje o dítě (SZ a Realisté³). Druhým nejčastějším

³ Realisté slibují slevu na důchodovém pojištění v plné výši pro matky dětí do sedmi let věku a snížení pojištění i pro jejich zaměstnavatele, program SZ pak uvádí snížení odvodů pro toho rodiče, který intenzivněji pečuje o dítě do 11 let.

návrhem je pak další zvýšení slev na dani na dítě (ANO, KSČM, KDU-ČSL) nebo zavedení jejich valorizace (SPO).

Strany také často slibují zavedení nových slev na dani nebo odečitatelných položek jako je sleva na dani na volnočasové aktivity dětí (KSČM), zařazení nákladů na služby spojené s hlídáním dětí a domácími pracemi mezi odečitatelné položky ze základu daně (TOP 09), nebo sleva na pracující manželku/manžela ve výši 12 tis. Kč v případě péče o nezaopatřené dítě (ODS). ČSSD a ODS pak navrhuje znovuzavedení společného zdanění manželů.

Komentář:

Rozdílné formy zvýšení daňových úlev mají velmi rozdílné dopady na rodiny, veřejné rozpočty i celou ekonomiku. Návrhy na snižování odvodů na sociální pojištění jsou ve volebních programech opakujícím se slibem, je tedy zřejmé, že strany jsou si vědomy velmi vysokého zdanění práce v ČR, jehož snížení opakovaně navrhuje Evropská komise i OECD (EC 2017, OECD 2017). Plošné snižování odvodů na důchodové pojištění, které navrhuje TOP 09 a ODS, by zasáhlo rodiny s dětmi i bezdětné jedince stejně, nezvyšovalo by tedy dále rozdíly ve zdanění bezdětných rodin a rodin s dětmi. Nevýhodou plošného snižování odvodů jsou jeho vysoké náklady pro státní rozpočet, snížení odvodů jen o jeden procentní bod by stálo asi 15 mld. Kč ročně. Cílené snížení odvodů pro matky s dětmi, navrhované Realisty a SZ, má velkou výhodu v tom, že snižuje efektivní zdanění skupiny osob, která dnes čelí velmi vysokému zdanění a je také skupinou, kde snížení daňové zátěže může přinést největší odezvu v podobě zvýšení zaměstnanosti (Šatava, 2016). Navíc není oproti plošnému snižování zdaleka tak nákladné pro státní rozpočet, naopak může přinést zvýšení příjmů státního rozpočtu díky nárůstu zaměstnanosti.

Některé strany navrhuje další zvyšování slev na dani na dítě (ANO, KSČM, KDU-ČSL, SPO). Vzhledem k tomu, že slevy na dani na dítě může využít jen jeden z rodičů, tento návrh snižuje efektivní zdanění pouze tzv. prvnímú vydělávajícím v rodině, což je zpravidla muž. Další zvyšování slev na dani na dítě tedy zvyšuje rozdíly ve zdanění žen a mužů v neprospěch žen, jak jsme podrobněji ukázali ve studii Kalíšková a Münich (2015). Znovuzavedení společného zdanění manželů (ČSSD, ODS) má pak přímé negativní dopady na pracovní motivace žen s pracujícími manželkami, protože výrazně podporuje rodiny s jedním vydělávajícím oproti těm, kde pracují oba manželé (Kalíšková a Zapletalová, 2014). V případě ODS je však návrh na zavedení společného zdanění manželů poněkud matoucí, protože jejich program zároveň odmítá jakoukoli formu daňové progrese a bez té nemá společné zdanění manželů velký smysl.⁴

4 Společné zdanění manželů by mohlo v systému rovné daně pomoci pouze velmi specifickému typu párů, kde jeden z manželů má velmi nízké příjmy v intervalu 68 000–124 000 Kč ročně (tedy 5 700–10 300 Kč měsíčně) a je tedy v situaci, kdy jeho partner na něho už nemůže uplatnit slevu na manžela/manželku bez příjmu, ale zároveň on sám nemůže ještě v plné výši uplatnit základní slevu na poplatníka.

Otázka č. 3: Zacílení podpory rodin s dětmi na rodiny sociálně potřebné. Je současné nastavení dávkové podpory rodin s dětmi vhodně nastaveno nebo by se mělo více přesměrovat na určité typy rodin? Které?

Shrnutí programů stran:

Změny dávkového systému zmiňuje ve svých volebních programech většina politických subjektů. Pouze ČSSD, SPO a SZ ale navrhuje takové zvýšení dávek, které je zaměřené na sociálně potřebné rodiny. ČSSD konkrétně slibuje nárok na porodné a přídávky na děti pro rodiny až do 3,5násobku životního minima (dnes do 2,7násobku) a zvýšení porodného na 15 000 Kč (dnes 13 000 pro první a 10 000 Kč pro druhé dítě). SPO pak požaduje zavedení valorizace dětských přídávků podle inflace. SZ chce zavést plošný nárok na peněžitou pomoc v mateřství, který nebude vázaný na nemocenské pojištění, a nárok na kratší varianty rodičovského příspěvku i pro osoby bez historie příspěvků do systému zdravotního pojištění. Dále SZ navrhuje mimořádné příspěvky v nezaměstnanosti pro rodiče samoživitele podle počtu jejich dětí.

Další strany pak hovoří o zvyšování dávek, které pobírají rodiny s nejmenšími dětmi bez ohledu na výši příjmu navrhuje nárok na rodičovský příspěvek i pro prarodiče a zrušení stropu pro peněžitou pomoc v mateřství (PPM). O zvýšení mateřské pak hovoří i volební program KSČM. SZ chce prosadit rychlejší čerpání rodičovského příspěvku v délce 12 měsíců.

Piráti se ve svém volebním programu nezabývají cílením ani výši dávkové podpory, ale podpořili by zjednodušení systému daní i dávek pomocí zavedení jediné dávky na děti pro pracující i nepracující rodiče. Prosazují nahrazení složitého systému daňových slev (pro pracující) a přídávků na děti (pro nepracující a rodiny s nízkými příjmy) jedinou dávkou pro pracující i nepracující rodiny, kde by nebylo nutné testovat příjmy ani žádat o daňové odpočty. Ostatní volební programy problematiku dávek nezmiňují (KDU-ČSL, Realisté) nebo zmiňují podporu rodin s dětmi bez konkrétních návrhů (KSČM).

Komentář:

Český systém státní sociální podpory je výrazně zaměřen na rodiny s malými dětmi bez ohledu na výši jejich příjmu. Systém tak málo reflektuje sociální potřebnost (Kalíšková, 2017). Návrhy na zvýšení přídávků na děti a rozšíření okruhu rodin, které na ně mají nárok (ČSSD a SPO), by tento problém mohly částečně zmírnit. Jak jsme ukázali ve studii Janský, Kalíšková a Münich (2016) přídávky na děti jsou nejefektivnějším nástroj na snižování míry ohrožení chudobou.

Návrhy na navýšení porodného a nároku na něj (ČSSD) a zavedení plošné peněžitě pomoci v mateřství (SZ) jsou také zacílené na rodiny s nízkými a středními příjmy, ale pouze ty z nich, kde jsou právě narozené děti. Dlouhodobý problém chudoby rodin tedy neřeší. Další návrhy na změny systému jsou pak opět cílené na rodiny s nejmenšími dětmi bez ohledu na výši jejich příjmu.

Piráti přichází s odlišnou koncepcí, která neřeší zvýšení nebo snížení podpory, ale cílí na zjednodušení celého systému pomocí zavedení jediné dávky pro pracující i nepracující rodiče. Jejich návrh jistě zaslouží pozornost, protože současný systém kombinující přídávky na děti

a daňové odpočty má opravdu podobné dopady jako systém s jedinou plošnou dávkou, který by měl bezesporu mnohem nižší administrativní náklady a byl by srozumitelnější pro běžného občana.

Otázka č. 4: Zacílení podpory rodin s dětmi na (ne)pracující. Měla by se dávková podpora více zaměřit na rodiny s dětmi bez pracovních příjmů nebo spíše na rodiny s dětmi, ve kterých alespoň jeden rodič pracuje? Jak?

Shrnutí programů stran:

V této otázce panuje výrazná shoda. Pokud volební programy hovoří o problematice sociálního systému ve vztahu k (ne)pracujícím, shodují se vždy v tom, že je třeba podpořit především pracující rodiče. Pokud se v programech hovoří o nepracujících osobách, je to většinou v kontextu potřeby zastavení zneužívání sociálního systému.

Problematiku dávkového systému z hlediska jeho pracovních motivací nejpodrobněji řeší ve svém volebním programu Svobodní. Ti navrhují zásadní reformu sociálního systému, která by zrušila všechny dávky státní sociální podpory a podpory v hmotné nouzi a nahradila je jedinou dávkou v podobě negativní daně, která bude motivovat k práci. Od této reformy si slibují úsporu ve výši 20 mld. Kč ročně při zachování životního standardu domácností. Podobně SPO akcentuje problematiku pracovních motivací a navrhuje zajistit dostatečnou motivaci k práci pomocí otevření nůžek mezi minimální mzdou a životním minimem.

V podobném duchu hovoří další tři strany (ANO, ODS a TOP 09) a sice o potřebě zastavit zneužívání dávkového systému, o zpřísnění podmínek pro nárok na sociální dávky a o nutnosti ukončit nezodpovědné vydávání peněz za zbytečné sociální dávky. ANO a ODS toho chtějí dosáhnout navázáním dávek na plnění různých podmínek (např. zapojením do programů úřadů práce, plnění základních rodičovských povinností atd.) případně podmíněním sociálních dávek prací. TOP 09 neposkytuje žádný konkrétní návrh, jak zastavit zneužívání sociálního systému.

ČSSD také akcentuje potřebu podpořit pracující rodiče, a to pomocí zvýšení přídavek na děti o 300 Kč měsíčně pro rodiny, kde alespoň jeden rodič pracuje. Podpora pracujících rodičů se objevuje i v programu KDU-ČSL, kteří však tohoto cíle chtějí dosáhnout vyšším daňovým zvýhodněním.

Komentář:

Nastavení sociálního systému ve vztahu k nepracujícím je složitý úkol. Systém by měl na jedné straně dostatečně dobře zabezpečit osoby, které se (dočasně) ocitnou bez pracovních příjmů, na druhé straně by měl být nastaven tak, aby motivoval k výdělečné činnosti ty, kteří pracovat mohou. Současné dosažení obou cílů je ale v praxi velmi problematické, protože systém, který dobře zabezpečí osoby bez příjmu, pak většinou nemotivuje k tomu, aby tyto osoby opustily sociální systém a pracovaly. Přestože český sociální systém není v mezinárodním srovnání přehnaně štedrý a neexistují žádné studie mapující i jen přibližný rozsah zneužívání systému, volební programy mnoha stran akcentují právě problém nízkých pracovních motivací současného

systému a s tím spojeného zneužívání sociálních dávek. To, že systém není příliš efektivní v pomoci rodinám ohroženým chudobou (Janský a kol., 2016), strany za problém nepovažují.

Návrh Svobodných na zavedení jediné sociální dávky v podobě negativní daně je koncipován tak, že s rostoucími příjmy se snižuje výše této dávky, ale snižuje se pomaleji, než rostou příjmy. Lidé jsou tedy motivováni si přilepšit výdělečnou činností. Koncept negativní daně by přinesl jistě do systému velké zjednodušení, ale současné nastavení sociálního systému je vlastně v mnoha ohledech podobné. Se zvyšujícími se příjmy lidé i dnes postupně ztrácí nárok na dávky nebo klesá jejich výše a klesá většinou pomaleji, než rostou příjmy. Je tedy otázkou, do jaké míry by tato změna systému opravdu zvýšila pracovní motivace osob závislých na sociálním systému a také do jaké míry jsou tito lidé schopni si práci najít. Pokud by ke zvýšení jejich zaměstnanosti nedošlo, slibované úspory ve výši 20 mld. Kč ročně při zachování životních standardů domácností by byly nereálné.

Návrhy ODS a TOP 09 na změnu sociálního systému jsou mnohem méně konkrétní, například mluví o zbytných sociálních dávkách, které dávky jsou zbytné ale neuvádí. Programy ANO a ODS hovoří více konkrétně o podmínění dávek plněním různých podmínek (nebo přímo podmíněním prací), neuvádí již jak by měl takový systém vypadat a jak by stát zabezpečil domácnosti, které se (dočasně) ocitnou bez pracovních příjmů nebo nebudou schopné některé podmínky plnit.

Otázka č. 5: Nízká zaměstnanost matek s dětmi. Považujete současnou situaci za problematickou? Pokud ano, je žádoucí problém řešit na úrovni státu? Jak?

Shrnutí programů stran:

Volební programy několika politických subjektů zmiňují problematiku skloubení péče o děti s pracovním uplatněním žen a navrhují podporu pracujících matek (TOP 09, SZ, Realisté). Všechny tři strany pak navrhují nějakou formu snížení daňového zatížení. TOP 09 navrhuje rozšíření odečitatelných položek od základu daně o náklady na služby spojené s hlídáním dětí a domácími pracemi (do 12 let věku dítěte). SZ i Realisté navrhují snížení odvodů na sociální pojištění. SZ chce snížit odvody na sociální pojištění o pět procentních bodů z ročního základu pojistného nepřesahujícího 60 % průměrné roční hrubé mzdy pro toho z rodičů, který aktivněji pečuje o dítě do 11 let věku. Realisté by zavedli slevu na důchodovém pojištění v plné výši 6,5 % ze mzdy pro pracující matky s dětmi do sedmi let, jejich zaměstnavatelům by snížili důchodové pojištění o tři procentní body a samostatně výdělečně činným matkám by také snížili důchodové pojištění o 9,5 procentních bodů. Kromě podpory formou snížení daňové zátěže pak strany často navrhují také zvýšení dostupnosti předškolní péče a flexibilních a částečných úvazků (viz otázky 7, 8 a 9). Podporu zaměstnávání žen po rodičovské dovolené zmiňuje i volební program KSČM. Zapojení žen na trh práce chtějí zvýšit pomocí dostupných zařízení pro děti předškolního věku a pružných pracovních úvazků. Návrh ANO na snížení DPH z 15 na 10 % u služeb jako je domácí péče o seniory a o děti, nebo úklid a čištění oken v domácnostech by mohl zaměstnanost žen s malými dětmi také nepřímo podpořit.

Komentář:

Dostupnost institucionální péče pro předškolní děti (především do tří let věku) a nabídka částečných pracovních úvazků v ČR patří k nejnižším v EU. ČR má jednu z nejdelších rodičovských dovolených a ženy s pracujícími manžely čelí velmi vysokým efektivním daňovým sazbám. V důsledku těchto skutečností je dopad mateřství na zaměstnanost žen jeden z nejvyšších v mezinárodním srovnání (Kalíšková, 2017).

Zvyšování zaměstnanosti žen s dětmi je přesto tématem, které zmiňují volební programy pouze čtyř stran (TOP 09, SZ, Realisté, KSČM). Tyto strany pak chtějí matkám usnadnit zapojení na trhu práce pomocí snížení daňové zátěže (TOP 09, SZ, Realisté) a pomocí zvýšení dostupnosti předškolní péče a flexibilních a zkrácených pracovních úvazků (TOP 09, SZ, Realisté, KSČM). Kombinace těchto opatření by mohla být ve zvyšování zaměstnanosti žen s malými dětmi opravdu účinná, protože cílí na nejpálčivější problémy, se kterými se matky vracející se na trh práce většinou potýkají.

Programy ostatních stran se nízkou zaměstnaností matek s malými dětmi přímo nezabývají. Například ČSSD ale navrhuje znovuzavedení společného zdanění manželů, které by dále zvýšilo efektivní zdanění žen, jejich zaměstnanost by tedy mohlo naopak snížit. Volební program ODS naopak nastiňuje opatření, které by efektivní zdanění žen s pracujícími manžely snížilo – zavedení slevy na pracující manželku/manžela ve výši 12 tis. Kč v případě péče o nezaopatřené dítě. Podobně návrh ANO na snížení sazeb DPH u některých služeb může zaměstnanost žen nepřímo podpořit.

Otázka č. 6: Dopady mateřství na mzdy žen. Považujete současnou situaci za problematickou? Pokud ano, je žádoucí problém řešit na úrovni státu? Jak?

Shrnutí programů stran:

Otázku odměňování žen ve svém volebním programu zmiňuje pouze KSČM a SZ. KSČM cílí na odstranění neoprávněných rozdílů v odměňování žen a mužů, konkrétní kroky k dosažení tohoto cíle ale nezmiňuje. SZ uvádí, že se budou snažit snižovat rozdíly v odměňování žen a mužů prostřednictvím snížení daňového základu těm firmám, které prokáží, že odměňují ženy a muže rovnoměrně, dále pomocí zlepšení fungování inspektorátů práce a vzděláváním osob působících v justici.

Komentář:

Většina stran ve svých programech problém mzdové mezery mezi muži a ženami neřeší, a pokud ano, zabývají se především tím, jak snížit mzdovou diskriminaci (KSČM, SZ). Problém diskriminace ve mzdách je jistě důležitým tématem a panuje všeobecná shoda, že různá odměna za stejnou práci je neospravedlnitelná. Mzdová meze je však jen z části tvořená diskriminací ze strany zaměstnavatelů. Velkou úlohu ve mzdové mezeře má právě mateřství a s ním spojená

horizontální a vertikální segregace na trhu práce.⁵ Tyto problémy strany přímo nezmiňují, programy většiny stran ale zahrnují opatření, které by k jejich zmírnění pomohly, protože by umožnily dřívější návrat žen z rodičovské dovolené do práce (například zvýšením dostupnosti předškolních zařízení, flexibilních forem práce a programy na podporu pracujících matek, viz otázky 5, 7, 8 a 9).

Otázka č. 7: Dostupnost zařízení pro děti mladší 3 let. Je třeba činit opatření na zvýšení dostupnosti těchto zařízení? Na jaké úrovni (stát, kraje, obce)? Jakým opatřením v jakých typech zařízení?

Shrnutí programů stran:

Většina politických stran považuje dostupnost zařízení předškolní péče o nejmenší děti za důležité téma, které zmiňují ve svých volebních programech. Výjimkami jsou KDU-ČSL a Piráti. Strany podporují různé typy péče o nejmenší děti včetně mikrojeslí (ČSSD, SZ, Realisté), jeslí (KSČM, SPO), dětských skupin (TOP 09, SZ) a agentur na hlídání dětí (Realisté). Většinou ale hovoří obecně o potřebě zajistit dostupnou péči a zdůrazňují různé aspekty jako je kvalita péče (TOP 09), variabilita a dobrovolnost (ODS), nebo garance místa pro každé dítě už od jednoho roku (SZ).

Komentář:

Téma institucionální péče pro děti mladší tří let českou společnost nadále názorově velmi silně rozděluje. Panují velmi rozdílné názory na to, zda by takto staré děti měly navštěvovat institucionální zařízení péče o děti a zda by to stát měl podporovat. Přesto většina volebních programů zmiňuje, že dostupnost zařízení pro děti do 3 let by se měla zvýšit. Zdá se tedy, že dlouhodobá debata o tom, že ČR v tomto směru výrazně zaostává za zbytkem Evropy (u nás navštěvuje zařízení péče o děti jen 3 % dětí do tří let, průměr EU je 30 %, viz studie Kalíšková 2017), už pronikla i do vědomí politických stran.

Strany většinou navrhují podporu jednoho ze zavedených typů zařízení pro nejmenší děti, a to buď mikrojeslí, dětských skupin nebo agentur na hlídání dětí. KSČM a SPO pak navrhuje znovuzavedení jeslí, podporují tedy zřejmě návrat k jeslím jakožto zdravotnickým zařízením, jak u nás fungovaly v minulosti.⁶ KSČM navíc podporuje zachování kojeneckých ústavů pod ministerstvem zdravotnictví. Návrh na znovuzavedení jeslí jakožto zdravotnických zařízení je vcelku překvapivý a zřejmě veden nostalgií, protože ve společnosti již panuje výrazná shoda na tom, že péči o zdravé děti do věku tří let není třeba poskytovat v režimu zdravotnického zařízení.

Volební programy většiny stran sice podporují rozšíření péče o děti do tří let, konkrétní závazky státu ohledně dostupnosti péče ale nedávají. Pouze SZ navrhuje zavedení garance místa pro každé dítě už od jednoho roku věku. Přitom ex-ante garance dostupnosti je velmi zásadní, protože dává

⁵ Horizontální segregace popisuje situaci, kdy se muži nebo ženy koncentrují v určitém typu povolání (například většina učitelů jsou ženy, většina elektromechaniků muži). Vertikální segregace pak znamená disproporční zastoupení mužů nebo žen na různých příčkách zaměstnanecké hierarchie, například ve vedoucích pozicích.

⁶ Možnost fungovat jako zdravotnické zařízení skončila pro jesle v roce 2013. Volební programy KSČM a SPO nepopisují, jak konkrétně by mělo znovuzavedení jeslí vypadat, a jak by takováto zařízení fungovala.

rodičům nebo budoucím rodičům záruku toho, že mohou s místem v zařízení počítat a upravit podle toho své plány týkající se rodičovství a profesní kariéry, případně dokonce zvýšit zájem o rodičovství jako takové.

Otázka č. 8: Dostupnost zařízení předškolní výchovy pro děti od 3 let věku. Je stávající situace a výhled uspokojiví nebo je třeba dodatečných opatření na úrovni státu? Jakých?

Shrnutí programů stran:

Dostupnost péče o děti starší tří let je také důležitým tématem opakujícím se v programech mnoha stran. Výjimkami, které dostupnost péče o děti vůbec nezmiňují, jsou KDU-ČSL a Piráti. Jako řešení navrhuje strany buď přímé rozšíření kapacity mateřských škol (KSČM, Realisté), důsledné využívání stávajících objektů mateřských škol, jejich rekonstrukce a modernizace (SPO), vznik dalších typů služeb a podpora dětských skupin (TOP 09, SZ), nebo podporu lesních školek a dalších alternativních školek jejich zařazením do systému (SZ). Méně konkrétní návrhy pak poskytuje ODS, která klade důraz na dostupnost, variabilitu a dobrovolnost předškolní péče. ANO hovoří obecně o dostupnosti předškolních zařízení a podpoře jejich využívání i nízkopříjmovými domácnostmi.

O způsobu zajištění dostupné péče ale programy většiny stran mlčí. Hlavní výjimkou je SZ, která chce dostatek míst zajistit kombinací finanční podpory ze strany státu i obcí, flexibilními stavebními opatřeními (přestavby či přístavby stávajících objektů nebo tzv. kontejnerové školky) či pomocí daňových úlev firmám, které zřídí firemní školku. V novostavbách chce SZ prosadit výstavbu zařízení péče o děti za peníze developerů. Realisté hovoří o rozvoji školek zacílením investic k městům a obcím. ANO zmiňuje, že obcím bude peníze přidělovat účelově prostřednictvím státního investičního fondu.

Komentář:

Přestože populační vlna již pomalu proplová základními školami, nedostatek míst ve školkách je v některých regionech a lokalitách stále palčivým problémem. Navýšení kapacit předškolních zařízení by mělo na veřejné rozpočty celkově pozitivní dopad, problém je však v tom, že většinu nákladů na zřizování a provoz zařízení nesou obce, zatímco výnosy v podobě daní a odvodů dodatečně pracujících žen jdou do státního rozpočtu (Kalíšková, Münich a Pertold, 2016). Toto rozdělení pravomocí a povinností mezi centrální vládou a samosprávami tedy částečně konzervuje situaci nedostatečných kapacit v obecních školkách. Nedostatečné je také demografické předvídaní na úrovni velkého počtu malých obcí.

Ačkoli volební programy většiny stran hovoří o podpoře předškolního vzdělávání a rozšiřování kapacity zařízení, jen málo stran se věnuje této problematice rozdělených pravomocí. Například KSČM a Realisté navrhuje rozšíření kapacit mateřských škol bez zmínky o tom, kde na to obce mají vzít prostředky, a zda jim stát bude v tomto směru nápomocen. Pouze ANO, Realisté a SZ jsou o něco konkrétnější a navrhuje do financování zapojit stát i obce. SZ chce navíc zapojit i developery a k tomu poskytnout daňové úlevy firmám, které budou zařízení zřizovat.

Otázka č. 9: Flexibilita forem práce. Je dostupnost flexibilních forem práce (včetně částečných úvazků, práce z domova,...) dostatečná nebo se jedná o problém? Je žádoucí tento problém řešit opatřením na úrovni státu? Jak?

Shrnutí programů stran:

O potřebě zvýšení dostupnosti flexibilních forem práce hovoří programy pěti politických stran (KDU-ČSL, KSČM, Realisté, SZ, TOP 09). KSČM zůstává jen u záměru zvýšit nabídku pružných pracovních úvazků bez konkrétnějšího návrhu. TOP 09 chce pak zvýšit dostupnost částečných úvazků a práce z domova a zavést institut sdílených pracovních míst. KDU-ČSL navrhuje zavést daňové zvýhodnění flexibilních a zkrácených úvazků. SZ navrhuje zavést daňové úlevy zaměstnavatelům, kteří budou nabízet částečné a flexibilní úvazky (například práci na dálku) pro rodiče předškolních dětí. Realisté požadují dotaci ve výši 500 Kč měsíčně za každý zkrácený úvazek (v rozsahu 0,3–0,8), který zaměstnavatel vytvoří pro matky s dětmi, seniory a osoby pečující o své blízké. Poslední stranou, která zmiňuje problematiku flexibilních úvazků, je ODS, která navrhuje smluvní volnost v pracovních vztazích včetně deregulace home-office, krátkodobých a vedlejších pracovních úvazků.

Komentář:

Na zkrácený úvazek pracuje v ČR pouze 9 % žen, zatímco průměr EU je 32 % (Kalíšková, 2017). Zkrácené a flexibilní úvazky jsou přitom častým požadavkem žen s malými dětmi, když zvažují návrat na trh práce. Problematika flexibilních forem práce se v současné době dostala i do veřejné debaty a programy politických stran toto odráží. Strany jsou často nekonkrétní v tom, jakou formou bychom zvýšení dostupnosti částečných úvazků měli dosáhnout (KSČM, TOP 09). Pokud poskytují konkrétní návrh, mluví o nějaké formě daňového zvýhodnění flexibilních a zkrácených úvazků (KDU-ČSL, Realisté, SZ), což by mělo zaměstnavatele motivovat k nabízení těchto forem práce a zvýšit jejich výhodnost i pro ženy.

Snížení daňového zatížení částečných úvazků je velmi důležitým krokem, pokud chceme jejich využívání rozšířit. Zkrácené úvazky totiž nejsou u nás nijak daňově zvýhodněny a platí pro ně tedy stejně vysoké odvody jako pro úvazky plné. Zkrácené úvazky jsou tedy pro zaměstnavatele i pro ženy samotné často nevýhodné. Díky vysoké mzdové mezeře mají ženy nižší platy než muži, čistá mzda při zkráceném úvazku je u nich většinou příliš nízká na to, aby pokryla vysoké fixní náklady na dopravu, na péči o děti atd. Daňový systém navíc ženy s pracujícími manžely zatěžuje vysokými participačními sazbami, které jsou způsobené především vysokou slevou na manželku/manžela s nízkými příjmy (Šatava, 2016).

Otázka č. 10: Role otců v péči o děti. Je žádoucí na úrovni státu motivovat otce k většímu zapojení do péče o děti?

Shrnutí programů stran:

V této otázce většina volebních programů mlčí. Pouze SZ hovoří o zapojení obou rodičů do výchovy jako o jednom z hlavních úkolů rodinné politiky, kterého chtějí dosáhnout pomocí finančního

zvýhodnění střídání na rodičovské dovolené, podporou aktivního otcovství a zavedením otcovské dovolené. Jedinou další zmínku týkající se zapojení otců do péče lze nalézt ve volebním programu TOP 09, kteří naopak odmítají povinnost obou rodičů vystřídat se během rodičovské dovolené.

Komentář:

Zapojení otců do péče je u nás v mezinárodním srovnání velmi nízké, pouze 2 % osob na rodičovské dovolené jsou muži, zatímco průměr EU je 10 % (European Parliament, 2015). Hlavním argumentem oponentů většího zapojení otců do péče je to, že sociální norma je u nás zakotvena v tradičním rozdělení rolí v rodině, a nemá tedy smysl otce do péče nutit zásahy státu. Zahraniční výzkumy ale ukazují, že právě státní politiky zvyšující zapojení otců do péče společenskou normu výrazně formují. Zavedení vyhrazené části rodičovské dovolené pro muže v Německu v roce 2007 výrazně posunulo vnímání genderových rolí i v generaci prarodičů (Unterhofer a Wrohlich, 2017).

Čeští muži navíc často vyjadřují zájem se do péče o děti zapojit aktivněji, důvodem, proč to nedělají ve větší míře, jsou často finance. Muži zabezpečují ve většině domácností hlavní zdroj příjmu a pro rodinu není možné vyměnit mužův plat za plošný rodičovský příspěvek, který v současné době dosahuje maximálně 11 500 Kč za měsíc.⁷ Zahraniční zkušenosti ukazují, že k zapojení otců do péče je nutné vyhradit část rodičovské dovolené pouze otci dítěte, přičemž tato dovolená musí být dobře zaplácena (ideálně procentem z předchozího příjmu), aby v rodině nedošlo k většímu propadu příjmů (Olivetti a Petrongolo, 2017).

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že pokud se má zapojení otců do péče zvýšit, stát by jim měl poskytnout vhodné podmínky. S výjimkou SZ ale žádná strana nepovažuje tento problém za dostatečně důležitý, aby mu věnovala ve svém volebním programu pozornost.

Otázka č. 11: Fertilita. Je stávající míra fertility v ČR dostačující nebo je třeba dodatečných opatření ke zvýšení porodnosti? Jakých?

Shrnutí programů stran:

O zvyšování porodnosti ve svém volebním programu hovoří přímo jen KSČM. Z programů ostatních stran je však často možné odvodit, zda strana je pro podporu porodnosti či nikoli. Většina stran navrhuje zvýšení dávek nebo daňových úlev pro rodiny s dětmi (např. zvýšení porodného a dětských přídatků v programu ČSSD, zvýšení daňových slev na děti v programech ANO, KSČM, KDU-ČSL a SPO, snížení odvodů na sociální pojištění pro matky v programech SZ a Realistů atd.), mnoho programů pak mluví i o rozšíření zařízení péče o děti. Většina stran tedy navrhuje zvýšení nějaké formy podpory rodin s dětmi, které může být mimo jiné motivované snahou o zvýšení fertility.

⁷ Od ledna 2018 by měla vejít v účinnost novela č. 200/2017 Sb., která mění Zákon o státní sociální podpoře. Tato novela umožní rodičům s dostatečně vysokými příjmy čerpat rodičovský příspěvek po kratší dobu (6 a více měsíců) s vyšší měsíční částkou dosahující až výše peněžité pomoci v mateřství.

Komentář:

Fertilita se v ČR dlouhodobě drží kolem 1,5 dítěte na ženu, což je výrazně méně než míra fertility nutná pro zachování populace (2,1 dítěte na ženu). Politiky, které zvyšují daňové úlevy nebo dávky pro rodiny s dětmi, jsou často motivované zvýšením porodnosti. Nejnovější výzkumy ale ukazují, že tyto politiky jsou mnohem méně efektivní než opatření, která snižují nároky na ženy v oblasti péče (Doepke a Kindermann, 2017). Opatření zvyšující zapojení otců do péče a dostupnost předškolní péče snižují břemeno péče nesené ženami a v důsledku toho zvyšují ochotu žen mít děti, a tedy i celkovou porodnost. Dostupnost péče o děti je důležitým tématem opakujícím se v programech většiny stran s výjimkou KDU-ČSL a Pirátů (viz otázka 7 a 8), zatímco vyšší zapojení otců do péče strany za důležité nepovažují (s výjimkou SZ, viz otázka 10).

Reference

Doepke, M., a Kindermann, F. (2017). Proč ženy v Evropě nechtějí mít více dětí? IDEA studie 1/2017. https://idea.cerge-ei.cz/files/IDEA_Studie_1_2017_Proc_zeny_v_Evropě_nechteji_mit_vice_deti//IDEA_Studie_1_2017_Proc_zeny_v_Evropě_nechteji_mit_vice_deti.html

European Commission (2017) Country Report Czech Republic 2017. Brussels.

European Parliament (2015). Maternity, paternity and parental leave: Data related to duration and compensation rates in the European Union. European Parliament. As of 12 October 2016: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/509999/IPOL_STU\(2015\)509999_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/509999/IPOL_STU(2015)509999_EN.pdf)

Janský, P., Kalíšková, K., a Münich, D. (2016). Dopad daní a dávek na příjmovou nerovnost a relativní chudobu v České republice. IDEA studie 7/2016. https://idea.cerge-ei.cz/files/IDEA_Studie_7_2016_Dopad_dani_a_davek_na_chudobu/IDEA_Studie_7_2016_Dopad_dani_a_davek_na_chudobu.html

Kalíšková, K. (2017) IDEA PRO VOLBY 2017, Podpora rodin s dětmi: daně, dávky a veřejné služby. IDEA studie 7/2017. https://idea.cerge-ei.cz/files/IDEA_Studie_7_2017_Podpora_rodin_s_detmi/IDEA_Studie_7_2017_Podpora_rodin_s_detmi.html

Kalíšková, K., a Münich, D. (2015). [Dopady zvýšení daňových slev na děti na rozpočty rodin a státu](#). Politická ekonomie, 7, 847-859.

Kalíšková, K., Münich, D., and Pertold, F. (2016). Veřejná podpora míst ve školkách se vyplatí: analýza výnosů a nákladů. IDEA studie 3/2016. https://idea.cerge-ei.cz/files/IDEA_Studie_3_2016_Verejna_podpora_mist_ve_skolkach/IDEA_Studie_3_2016_Verejna_podpora_mist_ve_skolkach.html

Kalíšková, K., Zapletalová, L. (2014). Společným zdaněním k nižší zaměstnanosti žen. IDEA studie 10/2014. https://idea.cerge-ei.cz/files/IDEA_Studie_10_2014.pdf

OECD (2017), Taxing Wages 2017, OECD Publishing, Paris. <http://www.oecd.org/ctp/tax-policy/taxing-wages-20725124.htm>

Olivetti, C., a Petrongolo, B. (2017). The Economic consequences of family policies: Lessons from a century of legislation in high-income countries. NBER Working Paper No. 23051. <http://www.nber.org/papers/w23051>

Šatava, J. (2016). Daňový systém snižuje motivaci matek s menšími dětmi k práci: Doporučení a jeho vyhodnocení. IDEA studie 18/2016. https://idea.cerge-ei.cz/files/IDEA_Studie_18_2016_Danovy_system_a_motivace_matek_k_praci/IDEA_Studie_18_2016_Danovy_system_a_motivace_matek_k_praci.html

Unterhofer, U., a Wrohlich, K. (2017). Fathers, Parental Leave and Gender Norms. DIW Discussion Paper No. 1657. https://www.diw.de/documents/publikationen/73/diw_01.c.555916.de/dp1657.pdf

PŘÍLOHY

Tabulka A1: Odkazy na volební programy stran

Strana	Odkaz na volební program
ANO	https://www.anobudelip.cz/file/edee/2017/09/program-hnuti-ano-pro-volby-do-poslanecke-snemovny.pdf
ČSSD	https://www.cssd.cz/data/files/program-210x210-seda.pdf
KDU-ČSL	https://www.kdu.cz/getattachment/f3c301fb-b96a-4915-87e4-6ad5713164a3/Volebni-program-2017-2021.aspx
KSČM	http://volby.kscm.cz/volebni-program
ODS	http://www.ods.cz/volby2017/program
Piráti	https://www.pirati.cz/program/psp2017.html
Realisté	http://www.realiste.cz/program.pdf
SPO	http://www.spoz2013.cz/upload/volby-2017-program-spo---aktualizace-k-24-2017doc.pdf
STAN	https://www.starostove-nezavisli.cz/fmfile/o/files/volby17/navrh_volebniho_programu_STAN.pdf
Svobodní	http://public.svobodni.cz/svobodni/politicky-program.pdf
TOP 09	https://www.top09.cz/proc-nas-volit/volebni-program/volebni-program-2017/
Zelení	https://www.zeleni.cz/wp-content/uploads/2017/06/zeleni_volebni_program_2017.pdf

Tabulka A2: Podrobný výtah relevantních pasáží z volebních programů stran

Otázka 1: Která forma podpory rodin s dětmi by se měla zvýšit (pokud nějaká)? Daňová, dávková nebo podpora formou lepší dostupnosti veřejných služeb? A která snížit?	
ANO	
ČSSD	
KDÚ-ČSL	Kdo chce vychovávat děti, zaslouží podporu, budeme dále zvyšovat slevy na dani, bonusy na děti a daňově zvýhodníme flexibilní a zkrácené úvazky (VP s5)
KSČM	Podporu rodin s dětmi a porodnosti, a to cestou podpory bydlení, sociální podpory, rodičovské dovolené, zvýšení mateřské, daňových úlev – zvýšení daňové slevy na první dítě, zavedení slevy na dani z příjmů za zabezpečení volnočasových aktivit dětí.
ODS	
Piráti	
Realisté	
SPO	
Svobodní	
TOP 09	V České republice je podpora rodiny v rámci tří základních oblastí rozložena nerovnoměrně – daňová zvýhodnění rodin jsou na vysoké úrovni (jedné z nejvyšších v zemích OECD), podpora formou dávek je rovněž rámcově v pořádku, ale zcela nedostačující je podpora služeb pro rodiny. Odstraníme tento nedostatek a umožníme snazší skloubení péče o děti s pracovním uplatněním. Přirozené je chtít jak rodinu, tak práci – zejména ženy se nesmí dostávat do situace náročné volby, zda mít děti, nebo budovat kariéru. (https://www.top09.cz/proc-nas-volit/volebni-program/volebni-program-2017/2-socialne-soudrzna-spolecnost-22527.html)
Zelení	
Otázka 2: Míra daňových úlev (DPFO a pojistné) pro rodiny s dětmi. Míra by se měla zvýšit, snížit, anebo zůstat na současné úrovni? Mělo by dojít ke změně formy podpory (jak)?	
ANO	• Usilujeme o to, aby děti vyrůstaly v prostředí, kde je normální pracovat a o práci usilovat, takové rodiny budeme podporovat prostřednictvím daňových slev a bonusů.
ČSSD	• Spolu se zavedením daňové progresse obnovíme společné zdanění manželů. (VP s14)
KDU-ČSL	Budeme podporovat pracující rodiče daňovým zvýhodněním: zvýšení roční slevy na poplatníka, navýšení slevy na děti v rámci daní a uvolnění daňového stropu 60 300 Kč při vrácení daně. (VP s5)
KSČM	

ODS	<ul style="list-style-type: none"> • Zavedeme společné zdanění manželů • Slevu na pracující manželku/manžela ve výši 12 tis. Kč v případě péče o nezaopatřené dítě • Prosadíme odmítnutí jakékoli formy progresivního zdanění pro fyzické i právnické osoby • Nižší povinné odvody ze mzdy hrazené zaměstnavateli o 2 procentní body, abychom snížili vedlejší náklady práce a otevřeli prostor pro rychlejší růst mezd (http://www.ods.cz/volby2017/program/nizke-dane)
Piráti	
Realisté	Snížení důchodového pojištění pro pracující rodiny s dětmi
SPO	Klíčová změna: Toto opatření podpoří pracující matky alepší jejich postavení na trhu práce. Náklady na navrhovaná opatření nepřesáhnou 20 % objemu stávajících výdajů na rodinnou politiku.
Svobodní	Co uděláme? Zavedeme slevu na důchodovém pojištění v plné výši 6,5 % ze mzdy pro pracující matky s dětmi do sedmi let (bez ohledu na počet dětí v tomto věku). Navíc jejich zaměstnavatelům snížíme důchodové pojištění o 3 procentní body, čímž zvýšíme šance na uplatnění matek malých dětí na trhu práce. Samostatně výdělečně činným matkám snížíme důchodové pojištění rovněž o 9,5 procentních bodů.
TOP 09	Proč je to důležité? Matky vracející se u nás do práce čelí paradoxně jednomu z nejvyšších zdanění v Evropě. Daňové úlevy čerpají většinou muži. Proto je klíčové zvýšení čistých příjmů matek pečujících o dítě, zlepšení jejich postavení na trhu práce a tím usnadnění jejich návratu do pracovního života. (VP s13)
Zelení	zprogresivnění příjmů fyzických osob nad čtyřnásobek průměrné mzdy. Kromě toho bude zachována podpora rodin s dětmi prostřednictvím valorizace daňových slev na děti, ale i dětských přídavků v závislosti na inflaci. Stávající daňové bonusy na děti budou nahrazeny rychlejším zvyšováním minimální mzdy, neboť za více než 10 let od jejich zavedení převažují spíše negativa v podobě záměrně nesprávné výše vyplácených mezd, (VP s8)
Otázka 3: Zacielení podpory rodin s dětmi na rodiny sociálně potřebné. Je současné nastavení dávkové podpory rodin s dětmi vhodně nastaveno nebo by se mělo více přespřerovat na určité typy rodin? Které?	
ANO	
ČSSD	<ul style="list-style-type: none"> • Rozšíříme proto nárok na porodné pro rodiny s příjmem do 3,5násobku životního minima. (VP s16) Současné zvýšíme porodné na první i druhé dítě na 15 tisíc korun, a pomůžeme tak rodičům zabezpečit dítěti základní potřeby (VP s16) • Proto prosadíme, aby na dětské přídávky dosáhli rodiče až 1 milionu dětí (43 %). Budou na ně tak mít nově nárok rodiny s příjmem do 3,5násobku životního minima. • Navýšíme rodičovský příspěvek na 300 tisíc korun, což je odměna za péči o dítě, a přizpůsobíme jeho využívání potřebám jednotlivých rodin. (VP s16)
KDU-ČSL	
KSČM	
ODS	
Piráti	Státní podpora rodin s dětmi do jedné plošné dávky bez prokazování příjmu či žádosti o daňové odpočty. Zálohové výživné, pokud druhý rodič neplatí včas. (https://www.pirati.cz/program/psp2017/prace-a-socialni-veci/)
Realisté	
SPO	Kromě toho bude zachována podpora rodin s dětmi prostřednictvím valorizace daňových slev na děti, ale i dětských přídavků v závislosti na inflaci.
Svobodní	
TOP 09	<ul style="list-style-type: none"> • Prosadíme, aby výše peněžité pomoci v mateřství nebyla zastropována a odvíjela se od výdělku matky před nástupem na mateřskou dovolenou. • Umožníme i prarodičům čerpání výhod rodičovského příspěvku. • Nepřipustíme povinnost obou rodičů vystřídat se během rodičovské dovolené. (https://www.top09.cz/proc-nas-volit/volebni-program/volebni-program-2017/2-socialne-soudrzna-spolecnost-22527.html)

Zelení	Změníme postupně systém podpory rodičovství tak, aby bylo možné čerpat rodičovský příspěvek také v délce 12 měsíců. Zavedeme plošnou peněžitou pomoc v mateřství, která nebude navázaná na nemocenské pojištění. V současné době má každý rodič nárok na rodičovský příspěvek v celkové stanovené výši. Maximální měsíční výše rodičovského příspěvku je omezena na 11 500 Kč, ale výpočet se odvíjí od příjmů rodičů, takže rodiče z některých nízkopříjmových skupin na vyšší rodičovský příspěvek nedosáhnou, a nemají tudíž možnost si vybrat, jak dlouho chtějí rodičovský příspěvek pobírat. To se týká i čerstvých absolventek a absolventů škol, kteří ještě nemají odvedený dostatek prostředků do systému nemocenského pojištění – přitom právě tato skupina se potřebuje na trh práce vrátit (či na něj vstoupit) co nejrychleji. (VP s50) Při zkrácení možnosti pobírat rodičovský příspěvek bude umožněno těm rodičům, kteří o to stojí, vrátit se dříve na trh práce. Zároveň bude posílena možnost rodičů vybrat si, jak dlouho chtějí se svým dítětem zůstat doma, a to i u rodičů s nižšími příjmy. V těchto změnách zároveň budeme zohledňovat všechny skupiny obyvatel tak, aby za žádných okolností nedošlo ke zhoršení jejich situace. Na tyto změny pak musí být navázána další opatření (rozvoj flexibilní pracovní doby, nárok na místo ve školce apod.). Peněžítá pomoc v mateřství by měla být k dispozici všem matkám. Kdo studoval, měl hůře placenou práci nebo pečoval o starší dítě, nemá být trestán nevyplacením mateřské. (VP s51)
Otázka 4: Zacílení podpory rodin s dětmi na (ne)pracující. Měla by se dávková podpora více zaměřit na rodiny s dětmi bez pracovních příjmů nebo spíše na rodiny s dětmi, ve kterých alespoň jeden rodič pracuje? Jak?	
ANO	<ul style="list-style-type: none"> • Závislost na dávkách se nesmí stát životním stylem pro zdravé a praceschopné lidi, pracovat se musí vyplatit. • V odůvodněných případech podmíníme poskytování dávek plněním podmínek tak, aby klient byl motivován k aktivnímu řešení, např. zapojením do programů úřadů práce, do programů a projektů obcí, dodržováním povinné školní docházky dětí, podrobením se sociální práci apod., pokud příjemce dávky povinnost nesplní, výplata bude zastavena. • Zpřesníme podmínky pro přiznání dávek pomoci v hmotné nouzi.
ČSSD	Rodiny, ve kterých alespoň jeden rodič pracuje, budou mít navíc nárok na dětské přídatky o 300 korun vyšší, než jsou nyní. (VP s16)
KDU-ČSL	
KSČM	
ODS	<ul style="list-style-type: none"> • Zrušíme zneužívání vyplácení některých sociálních dávek jejich navázáním na plnění základních rodičovských povinností, případně i dalších závazků, • Zavedeme opatření proti zneužívání sociálních dávek a jejich důslednou kontrolu; sociální dávky podmíníme prací, (http://www.ods.cz/volby2017/program/socialni-politika)
Piráti	
Realisté	
SPO	Stát musí také prosadit postupné zvýšení minimální mzdy na úroveň alespoň 55 % průměrné mzdy a dávku životního minima nastavit na úroveň 30 % průměrné mzdy, aby byla zajištěna dostatečná rozdílová motivace osob hledajících práci. Nepochybně je třeba se zasadit o výrazně aktivnější roli v oblasti politiky zaměstnanosti a netolerovat stav, kdy jsou úřady práce pasivním článkem omezujícím se na administraci výplaty sociálních dávek.
Svobodní	<p>Svobodní navrhuji reformu těchto sociálních dávek podle Zákona o státní sociální podpoře</p> <ul style="list-style-type: none"> • přídatky na dítě • rodičovský příspěvek • sociální příplatek • příspěvek na bydlení; a těchto sociálních dávek podle Zákona o pomoci v hmotné nouzi • přídatky na živobytí • doplatek na bydlení <p>Svobodní navrhuji jejich transformaci do jediné dávky v podobě tzv. negativní daně, která svojí sazbou zajistí motivaci lidí pobírajících sociální dávky pomoci si k lepšímu živobytí vlastní prací a která definicí standardního příjmu zohlední rodinnou situaci žadatelů.</p> <p>Standardní příjem by byl definován podobně jako životní minimum. Negativní daň pro jednotlivce či domácnost by byla definována vztahem $ND = [\text{Skutečný výdělek domácnosti} - \text{Standardní příjem}] \times \text{Sazba ND}$.</p> <p>Negativní daň motivuje k práci, proto budou celkové náklady na sociální dávky menší při zachování životního standardu domácností. Konstrukci negativní daně. Svobodní navrhuji tak, aby roční úspora činila přibližně 20 miliard korun. Stát tak zajistí systematickou pomoc lidem s nízkými nebo žádnými příjmy, kteří si nejsou schopni na živobytí své a svojí rodiny vydělat prací, ale zároveň zachová při každé výši příjmu jednoznačnou motivaci zvýšit si životní standard prací. (VP s23)</p>
TOP 09	<ul style="list-style-type: none"> • Nepřipustíme zadlužování ČR kvůli nezodpovědnému vydávání peněz za zbytečné sociální dávky. • Zajistíme, aby sociální výhody čerpali ti, kteří si nedokážou pomoci sami nebo prostřednictvím svých blízkých. Zneužívání sociálního systému nesmí poškozovat ty nejpotřebnější.
Zelení	Osamělým rodičům by měly být udělovány mimořádné příspěvky v nezaměstnanosti podle počtu dětí v jejich péči. (VP s51-52)

Otázka 5: Nízká zaměstnanost matek s dětmi. Považujete současnou situaci za problematickou? Pokud ano, je žádoucí problém řešit na úrovni státu? Jak?	
ANO	Ze současných 15 % na 10 % snížíme sazbu [DPH] v případě: – domácí péče o seniory, včetně ambulantních nebo terénních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením, – domácí péče o děti a všechny sociální služby poskytované dětem, – úklidu a čištění oken v domácnostech, – renovací soukromých bytů a obytných domů.
ČSSD	
KDU-ČSL	
KSČM	Podporu zaměstnávání absolventů škol, lidí se zdravotním postižením, žen po rodičovské dovolené a lidí předdůchodového věku. Podporu tvorby pracovních míst ve veřejných službách. Zkrácení pracovní doby (delší dovolená).
ODS	
Piráti	
Realisté	Zavedeme slevu na důchodovém pojištění v plné výši 6,5 % ze mzdy pro pracující matky s dětmi do sedmi let (bez ohledu na počet dětí v tomto věku). Navíc jejich zaměstnavatelům snížíme důchodové pojištění o 3 procentní body, čímž zvýšíme šance na uplatnění matek malých dětí na trhu práce. Samostatně výdělečně činným matkám snížíme důchodové pojištění rovněž o 9,5 procentních bodů. Proč je to důležité? Matky vracející se u nás do práce čelí paradoxně jednomu z nejvyšších zdanění v Evropě. Daňové úlevy čerpají většinou muži. Proto je klíčové zvýšení čistých příjmů matek pečujících o dítě, zlepšení jejich postavení na trhu práce a tím usnadnění jejich návratu do pracovního života. (VP s13)
SPO	
Svobodní	
TOP 09	• Zařadíme prokazatelné náklady na služby spojené s hlídáním dětí a domácími pracemi mezi odečitatelné položky ze základu daně (do 12 let věku dítěte). (https://www.top09.cz/proc-nas-volit/volebni-program/volebni-program-2017/2-socialne-soudrzna-spolecnost-22527.html)
Zelení	Podporujeme snížení odvodů pro rodiče malých dětí. Navrhujeme snížení sazby sociálního pojištění o 5 procentních bodů z ročního základu pojistného nepřesahujícího 60 % průměrné roční hrubé mzdy u toho rodiče, který intenzivněji pečuje o dítě do 11 let věku, což jsou v drtivé většině ženy. Daňový systém snižuje motivaci matek s menšími dětmi k práci, prodlužuje přerušování jejich kariéry, má negativní dopad na jejich příjmy a snižuje budoucí výdělků. Snížením zdanění práce pro rodiče dětí do 11 let umožníme jejich rychlejší návrat do zaměstnání, protože budou pro zaměstnavatele atraktivnější. (VP s86)
Otázka 6: Dopady mateřství na mzdy žen. Považujete současnou situaci za problematickou? Pokud ano, je žádoucí problém řešit na úrovni státu? Jak?	
ANO	
ČSSD	
KDU-ČSL	
KSČM	Odstranění neoprávněných rozdílů v příjmech žen a mužů, podmínky pro lepší zapojení žen na trhu práce (dostupná zařízení pro děti předškolního věku, pružné pracovní úvazky).
ODS	
Piráti	
Realisté	
SPO	
Svobodní	
TOP 09	
Zelení	Zasadíme se o snižování rozdílů v odměňování žen a mužů, např. prostřednictvím zlepšení fungování inspektorátů práce či vzdělávání osob působících v justici. Rovnost v odměňování žen podpoříme snížením daňového základu těm firmám, které prokáží, že odměňují ženy a muže rovnoměrně. Ženy jsou často diskriminovány, a to nejenom na trhu práce. Jsou často ohodnoceny za stejnou práci nižší odměnou bez racionálního důvodu. Tato diskriminace v přímé návaznosti způsobuje rozdíl v odměňování žen a mužů, kdy ženy v průměru vydělávají o 22 % méně než muži. Ženy obecně pracují v méně výdělečných oborech než muži (většinou jsou obory, kde je více žen, ohodnocovány nižší mzdou, např. státní správa, školství, sociální služby). (VP s62–63)

Otázka 7: Dostupnost zařízení pro děti mladší 3 let. Je třeba činit opatření na zvýšení dostupnosti těchto zařízení? Na jaké úrovni (stát, kraje, obce)? Jakým opatřením v jakých typech zařízení?	
ANO	
ČSSD	• Aby bylo snazší zvládnout péči o rodinu i pracovní povinnosti, zřídíme síť mikrojeslí a zajistíme jejich financování. (VP s16)
KDU-ČSL	
KSČM	Výstavbu a zřizování jeslí. Zachování kojeneckých ústavů (dětských center) pod ministerstvem zdravotnictví.
ODS	
Piráti	
Realisté	Podpoříme rozvoj jeslí, školek a agentur na hlídání dětí nebo volnočasové aktivity zacílením investic k městům a obcím. (VP s13)
SPO	• znovuzavedení jeslí, a to vzhledem k věkové struktuře dětí v MŠ
Svobodní	
TOP 09	• Podpoříme vznik dalších služeb péče o nejmenší děti, například dětských skupin. Prvořadým kritériem je kvalita této péče. (https://www.top09.cz/proc-nas-volit/volebni-program/volebni-program-2017/2-socialne-soudrzna-spolecnost-22527.html)
Zelení	Zajistíme předškolní zařízení pro děti od jednoho roku věku s postupnou garancí místa pro každé dítě od jednoho roku. Podpoříme také dětské skupiny či mikrojesle. (VP s50)
Otázka 8: Dostupnost zařízení předškolní výchovy pro děti od 3 let věku. Je stávající situace a výhled uspokojující nebo je třeba dodatečných opatření na úrovni státu? Jakých?	
ANO	<ul style="list-style-type: none"> • Zajistíme dostupnost veřejných zařízení péče o děti. Podpoříme využití předškolních zařízení i pro nízkopříjmové domácnosti. • Nechceme však vypisovat stále nové dotační tituly na projekty, ve kterých se dají peníze „utrátit“, chceme tyto peníze přidělovat účelově obcím prostřednictvím státního investičního fondu na jejich klíčové projekty tak, aby se budovala nutná a užitečná infrastruktura, sportoviště nebo školky pro děti, opravovaly chodníky apod.
ČSSD	
KDU-ČSL	
KSČM	Rozšíření kapacit v mateřských a základních školách. Zachování dětských domovů, výchovných a diagnostických ústavů pod ministerstvem školství a zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (ZDVOP) pod ministerstvem práce a sociálních věcí. Výrazné posílení početně i finančně dlouhodobých pěstounů a větší podpora adopce.
ODS	• Prosadíme maximální dostupnost a variabilitu péče o předškolní děti, která však bude dobrovolná (http://www.ods.cz/volby2017/program/vzdelana-spolecnost)
Piráti	
Realisté	Podpoříme rozvoj jeslí, školek a agentur na hlídání dětí nebo volnočasové aktivity zacílením investic k městům a obcím. (VP s13)
SPO	• Důsledné využívání stávajících objektů mateřských škol (MŠ), jejich rekonstrukce a modernizace tak, aby nedocházelo k nadbytečné výstavbě,
Svobodní	
TOP 09	<ul style="list-style-type: none"> • Nepřipustíme povinný rok v mateřské škole pro všechny děti. • Zajistíme dostatek kapacit pro organizované mimoškolní aktivity ve školách po vyučování. (https://www.top09.cz/proc-nas-volit/volebni-program/volebni-program-2017/2-socialne-soudrzna-spolecnost-22527.html)
Zelení	Urychleně zavedeme zákonný nárok na místo pro dítě ve školce od tří let věku. Podpoříme rozvoj lesních školek a školek s alternativními pedagogickými přístupy. Budeme se zasazovat také o podporu domácího vzdělávání. (VP s71). Odpovídající počet míst ve školkách lze zajistit kombinací dostatečné finanční podpory ze strany státu i obcí, flexibilními stavebními opatřeními (přestavby či přístavby stávajících objektů nebo tzv. kontejnerové školky) či motivací firem ke zřizování školek pro děti zaměstnanců a zaměstnankyň. Tam, kde se nyní staví nové čtvrti, je třeba důsledně trvat na výstavbě nových městských školek (ideálně za peníze developerů), neboť potřeba míst ve školce tam bude dlouhodobá. Obce a další aktéři přitom budou mít dostatek času se na nové požadavky související se zajištěním předškolní výchovy připravit. Kapacitu lze posílit i podporou lesních školek a dalších alternativ ke klasickým mateřským školám a jejich zařazením do systému. Nesouhlasíme s diskriminací neočkovaných nebo jen částečně očkovaných dětí při umisťování do mateřských škol či jiných kolektivních zařízení a při mimoškolních aktivitách (dětské tábory, lyžařské výcviky atp.) (VP s50)

Otázka 9: Flexibilita forem práce. Je dostupnost flexibilních forem práce (včetně částečných úvazků, práce z domova,...) dostatečná nebo se jedná o problém? Je žádoucí tento problém řešit opatřením na úrovni státu? Jak?	
ANO	
ČSSD	
KDU-ČSL	Daňově zvýhodníme flexibilní a zkrácené úvazky (VP s5)
KSČM	
ODS	<ul style="list-style-type: none"> • Prosadíme smluvní volnost v pracovněprávních vztazích mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem (deregulace home office, přesčasů, krátkodobých a vedlejších pracovních úvazků atd.) • Zrušíme některá ustanovení zákoníku práce, která přehnaně zasahují do smluvní volnosti mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem
Piráti	
Realisté	<p>Podpora částečných úvazků a investice do zařízení určených k péči o děti</p> <p>Klíčová změna: Snadno proveditelná a účelná opatření s bezprostředním pozitivním efektem pro matky s dětmi. Usnadní jim návrat do pracovního života, pokud se pro něj samy rozhodnou.</p> <p>Co uděláme? Zavedeme zkrácené úvazky zejména pro matky s dětmi, seniory a osoby pečující o své blízké formou kompenzace vyšších nákladů zaměstnavatelů. V rozsahu 0,3–0,8 úvazku budou zaměstnavatelé na základě jednostránkové žádosti dostávat 500 Kč měsíčně, resp. 6 000 Kč ročně.</p> <p>Proč je to důležité? Zaměstnavatelé nabízejí málo pozic na částečný úvazek, neboť náklady na ně jsou vysoké. To je překážkou pro matky pečující o děti. Chceme, aby se rodiče mohli svobodně rozhodnout, zda být s dítětem doma, či využít služeb péče o děti a vrátit se do práce. Pro toto rozhodnutí musí být ale podmínky – je nutné rozšířit služby péče o děti a zajistit dostatečné kapacity především ve školkách. (VP s13)</p>
SPO	
Svobodní	
TOP 09	<p>Částečnými úvazky, prací z domova, sdílenými pracovními místy a rozšířením služeb pro děti usnadníme skloubení pracovního a rodinného života. (https://www.top09.cz/proc-nas-volit/volebni-program/volebni-program-2017/2-socialne-soudrzna-spolecnost-22527.html)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Snížením odvodů podpoříme flexibilní a částečné úvazky.
Zelení	<p>Podpoříme poskytování daňových úlev a pobídek společnostem, které zajišťují kvalitní předškolní vzdělávání a péči o děti v místě pracoviště nebo nabízejí částečné a flexibilní úvazky pro rodiče předškolních dětí, práci na dálku a další zlepšení podmínek pro sladění pracovního a rodinného života. Tam, kde je to možné, by zaměstnavatelé měli být motivováni, aby částečné úvazky a flexibilní formy práce, jako je pružná pracovní doba, práce na dálku a elektronické zaměstnání nabízeli všem rodičům předškolních dětí. (VP s 51)</p>
Otázka 10: Role otců v péči o děti. Je žádoucí na úrovni státu motivovat otce k většímu zapojení do péče o děti?	
ANO	
ČSSD	
KDU-ČSL	
KSČM	
ODS	
Piráti	
Realisté	
SPO	
Svobodní	
TOP 09	

Zelení	Podporujeme větší zapojení obou rodičů do výchovy dětí. Budeme páry motivovat ke střídání na rodičovské dovolené prostřednictvím finančního zvýhodnění tak, aby v případě zapojení jednoho z rodičů do výchovy nedocházelo k výrazným propadům rodinného rozpočtu. Budeme podporovat aktivní otcovství včetně vyšší míry zapojení mužů do péče o děti a domácnost a zavedení otcovské dovolené. Podpoříme osvětu ohledně svěřování dětí do péče rodičů po rozvodu, včetně střídavé výchovy. Z důvodu péče o děti a kvůli obtížným podmínkám při sladění pracovního, soukromého a rodinného života trpí ženy delším přerušením pracovní kariéry, a tak zpravidla nemohou postupovat v profesním růstu stejně rychle jako muži. Muži pak mají sice vyšší platy, ale nepečují tak často aktivně o své děti a tráví s nimi výrazně méně času než ženy (pouze méně než 2 % mužů pobírá rodičovský příspěvek). Z takového stavu neprofitují ani rodiče, ani jejich děti. (VP s51)
Otázka 11: Fertilita. Je stávající míra fertility v ČR dostačující nebo je třeba dodatečných opatření ke zvýšení porodnosti? Jakých?	
ANO	
ČSSD	
KDU-ČSL	
KSČM	Podporu rodin s dětmi a porodnosti
ODS	
Piráti	
Realisté	
SPO	
Svobodní	
TOP 09	
Zelení	Podporujeme větší zapojení obou rodičů do výchovy dětí. Budeme páry motivovat ke střídání na rodičovské dovolené prostřednictvím finančního zvýhodnění tak, aby v případě zapojení jednoho z rodičů do výchovy nedocházelo k výrazným propadům rodinného rozpočtu. Budeme podporovat aktivní otcovství včetně vyšší míry zapojení mužů do péče o děti a domácnost a zavedení otcovské dovolené. Podpoříme osvětu ohledně svěřování dětí do péče rodičů po rozvodu, včetně střídavé výchovy. Z důvodu péče o děti a kvůli obtížným podmínkám při sladění pracovního, soukromého a rodinného života trpí ženy delším přerušením pracovní kariéry, a tak zpravidla nemohou postupovat v profesním růstu stejně rychle jako muži. Muži pak mají sice vyšší platy, ale nepečují tak často aktivně o své děti a tráví s nimi výrazně méně času než ženy (pouze méně než 2 % mužů pobírá rodičovský příspěvek). Z takového stavu neprofitují ani rodiče, ani jejich děti. (VP s51)

Předchozí publikace

- Září 2017: Daniel Münich. „[IDEA PRO VOLBY 2017. Platy učitelů ve volebních programech: přehled a rozbor](#)“
- Srpen 2017: Ján Palguta. „[Kdo je váš starosta: volební soutěž a charakteristiky zastupitelů v ČR](#)“
- Červenec 2017: Alena Bičáková, Štěpán Jurajda, Lucie Zapletalová. „[Vrána k vráně sedá aneb důležitost oboru studia při výběru partnera](#)“
- Červen 2017: Daniel Münich. „[IDEA PRO VOLBY 2017, Nízké platy učitelů: hodně drahé šetření](#)“, Interaktivní aplikace studie <https://idea.cerge-ei.cz/platy-ucitelu>
- Červen 2017: Jiří Šatava. „[IDEA PRO VOLBY 2017, Příjmy seniorů – práce, nástupní důchody a jejich uvalorizace](#)“
- Červen 2017: Oleg Sidorkin, Martin Srholec. „[Do direct subsidies stimulate new R&D output in firms? A comparison of IMPULS, TIP and ALFA programmes](#)“
- Květen 2017: Klára Kalíšková. „[IDEA PRO VOLBY 2017. Podpora rodin s dětmi: daně, dávky a veřejné služby](#)“
- Květen 2017: Vít Macháček, Martin Srholec. „[Pod pokličkou Beallových seznamů](#)“
- Březen 2017: Libor Dušek. „[Přísnější tresty za vraždy? Vyhodnocení dopadů legislativního návrhu](#)“
- Březen 2017: Štěpán Jurajda, Stanislav Kozubek, Daniel Münich, Samuel Škoda. „[Ženy a muži v českém výzkumu: publikační výkon, produktivita, spoluautorství a trendy](#)“
- Únor 2017: Matthias Doepke, Fabian Kindermann, překlad Ondřej Lukáš, Filip Pertold „[Proč ženy v Evropě nechtějí mít více dětí?](#)“
- Prosinec 2016: Lukáš Rečka, Milan Ščasný. „[80% snížení emisí skleníkových plynů: analýza vývoje energetiky České republiky do roku 2050](#)“
- Prosinec 2016: Iva Zvěřinová, Milan Ščasný, Mikolaj Czajkowski a Eva Kyselá. „[Výzkum preferencí obyvatel pro klimatické politiky: Podporují Češi, Poláci a Britové jejich zavedení?](#)“
- Prosinec 2016: Daniel Münich a Samuel Škoda. „[Světové srovnání českých a slovenských časopisů podle indikátorů Impact Factor \(IF\) a Article Influence Score \(AIS\)](#)“
- Prosinec 2016: Jiří Šatava. „[Daňový systém snižuje motivaci matek s menšími dětmi k práci: Doporučení a jeho vyhodnocení](#)“
- Prosinec 2016: Ján Palguta, Martin Srholec. „[Stimulují přímé dotace soukromé výdaje firem na VaV? Metoda regresní diskontinuity](#)“, příloha „[Metodika hodnocení hospodárnosti účelové podpory pro aplikovaný výzkum a vývoj ve firmách](#)“
- Listopad 2016: Vít Macháček a Martin Srholec. „[Transfer znalostí do praxe podnikajícími akademiky v České republice](#)“
- Listopad 2016: Vít Macháček, Martin Srholec. „[Predátorské časopisy ve Scopusu](#)“
- Listopad 2016: Vít Macháček, Tereza Hrtúsová. „[Brexit vylepší vyjednávací pozici velkých států v Radě EU. Nejvíce posílí Polsko](#)“
- Říjen 2016: Ján Palguta. „[Konkurence politických uskupení v obecních zastupitelstvech a veřejné zakázky](#)“
- Září 2016: Daniel Münich, Vladimír Smolka. „[Platy českých učitelů zůstávají velmi nízké](#)“
- Srpen 2016: Štěpán Jurajda, Stanislav Kozubek, Daniel Münich, Samuel Škoda. „[Medzinárodné porovnanie kvality publikačného výkonu vedných odborov na Slovensku](#)“, „[Odborové prehľady](#)“
- Červenec 2016: Jiří Šatava. „[Vliv mateřství na výši starobního důchodu](#)“
- Červenec 2016: Ján Palguta. „[Dárci politických stran na trhu veřejných zakázek](#)“
- Červen 2016: Štěpán Jurajda, Stanislav Kozubek, Daniel Münich, Samuel Škoda. „[Národní srovnání vědeckého publikačního výkonu Akademie věd České republiky: kvantita vs. kvalita a spoluautorství](#)“

- Červen 2016: Petr Janský, Filip Pertold, Jiří Šatava. „[Rozvody a příjmy žen v České republice: první zjištění v České republice na základě individuálních dat](#)“
- Květen 2016: Štěpán Jurajda, Stanislav Kozubek, Daniel Münich, Samuel Škoda. „[Oborová publikační výkonnost pracovišť výzkumných organizací v České republice v letech 2009-2013](#)“
- Květen 2016: Petr Janský, Klára Kalíšková, Daniel Münich. „[Dopad daní a dávek na příjmovou nerovnost a relativní chudobu v České republice](#)“
- Duben 2016: Miroslava Federičová, Filip Pertold, Michael L. Smith. „[Sebedůvěra třídy a soutěž spolužáků o osmiletá gymnázia](#)“
- Březen 2016: Jiří Šatava „[Podpora rodin s dětmi prostřednictvím daňově dávkového systému](#)“
- Březen 2016: Ján Palguta, Filip Pertold „[K čemu vede \(ne\)transparentnost veřejných zakázek?](#)“
- Březen 2016: Klára Kalíšková, Daniel Münich, Filip Pertold. „[Veřejná podpora míst ve školkách se vyplatí: Analýza výnosů a nákladů](#)“
- Únor 2016: Filip Pertold. „[Přechod na střední školu, pití alkoholu a vliv vrstevníků na kouření mládeže](#)“
- Leden 2016: Štěpán Jurajda, Stanislav Kozubek, Daniel Münich, Samuel Škoda. „[An International Comparison of the Quality of Academic Publication Output in the Czech Republic](#)“, attachment „[Discipline sheets](#)“
- Prosinec 2015: Libor Dušek, Jiří Šatava. „[Zdanění vysokopříjmových osob](#)“
- Prosinec 2015: Libor Dušek. „[Hrozí opět přeplnění věznic? Predikce počtu vězňů v České republice](#)“
- Prosinec 2015: Štěpán Jurajda, Stanislav Kozubek, Daniel Münich, Samuel Škoda. „[Mezinárodní srovnání kvality publikačního výkonu vědních oborů v České republice](#)“, příloha „[Oborové listy](#)“
- Listopad 2015: Mariola Pytlíková. „[Rozdíly ve výši výdělků ve vztahu k mateřství a dítěti v rodině](#)“
- Listopad 2015: Klára Kalíšková. „[Skills Mismatches in the Czech Republic](#)“
- Listopad 2015: Jiří Šatava. „[Pracovní aktivita po dosažení důchodového věku: Institucionální pobídky v České republice](#)“
- Říjen 2015: Alena Bičáková, Klára Kalíšková. „[Od mateřství k nezaměstnanosti: Postavení žen s malými dětmi na trhu práce](#)“
- Září 2015: Jiří Šatava. „[Working Beyond Pensionable Age: Institutional Incentives in the Czech Republic](#)“
- Září 2015: Jana Bakalová, Radim Boháček, Daniel Münich. „[Komparativní studie věku odchodu do důchodu v České republice](#)“ (česká verze studie „A Comparative Study of Retirement Age in the Czech Republic“ z června 2015)
- Září 2015: Štěpán Jurajda, Daniel Münich. „[Oborová publikační výkonnost výzkumných pracovišť v České republice v letech 2008-2012](#)“ (studie obsahuje interaktivní internetový nástroj, pomocí kterého je možné zvolit obor či pracoviště a zobrazit řazení pracovišť dle preferovaného ukazatele)
- Září 2015: Daniel Münich, Mária Perignéthová, Lucie Zapletalová, Vladimír Smolka. „[Platy učitelů českých základních škol: setrvale nízké a neatraktivní](#)“
- Srpen 2015: Jan Švejnar. „[Miliardáři versus lidé / Billionaires versus People](#)“
- Červen 2015: Jana Bakalová, Radim Boháček, Daniel Münich. „[A Comparative Study of Retirement Age in the Czech Republic](#)“ (v angl. jazyce, srovnávací studie věku odchodu do důchodu v České republice)
- Květen 2015: Josef Montag, Lucie Zapletalová. „[Bodový systém a jeho vliv na počet smrtelných nehod](#)“
- Březen 2015: Vojtěch Bartoš. „[\(Ne\)diskriminace žen při žádosti o zaměstnání v důsledku mateřství: Experiment](#)“
- Prosinec 2014: Klára Kalíšková, Lucie Zapletalová. „[Společným zdaněním k nižší zaměstnanosti žen](#)“
- Říjen 2014: Ágota Scharle. „[Co s ekonomickou neaktivitou v zemích Visegrádu?](#)“
- Říjen 2014: Štěpán Jurajda, Daniel Münich, Lucie Zapletalová. „[Vliv informací z volebních lístků na výsledky obecních a krajských voleb](#)“

- Srpen 2014: Matěj Bajgar, Petr Janský. „Regionální rozdíly v kupní síle: Ceny, platy, mzdy a důchody“
- Červenec 2014: Štěpán Jurajda, Jiří Šatava. „Budete mít nárok na důchod?“
- Červen 2014: Daniel Münich, Miroslava Federičová. „Učení mučení, nebo škola hrou? Srovnání oblíbenosti školy a matematika pohledem mezinárodního šetření“
- Červen 2014: Petr Bouchal, Petr Janský. „Státní úředníci: Kolik jich vlastně je, kde a za kolik pracují?“
- Květen 2014: Klára Kalíšková, Daniel Münich. „Komu pomůže navrhované zvýšení slevy na dani na dítě?“
- Březen 2014: Vilém Semerák. „Česká ekonomika pokračuje v růstu i v roce 2014“
- Březen 2014: Miroslava Federičová, Daniel Münich. „Příprava na osmiletá gymnázia: velká žákovská steeplechase“
- Březen 2014: Klára Kalíšková. „Ženy v českém finančním sektoru 1994-2012: nové pracovní příležitosti pro mladé a vzdělané“
- Prosinec 2013: Daniel Münich, Tomáš Protivínský. „Dopad vzdělanosti na hospodářský růst: ve světle nových výsledků PISA 2012“
- Prosinec 2013: Libor Dušek, Jiří Šatava. „Zdanění vysokých příjmů, reforma za reformou...“
- Prosinec 2013: Libor Dušek, Klára Kalíšková, Daniel Münich. „Kdo a kolik odvádí do společné kasy? Zdanění příjmů ze zaměstnání a podnikání v českém systému“
- Říjen 2013: Libor Dušek, Klára Kalíšková, Daniel Münich. „Co by od roku 2015 přinesla již schválená reforma přímých daní?“
- Září 2013: Jiří Šatava. „Dopad rozvodu na příjmy v důchodu“
- Červen 2013: Ondřej Schneider, Jiří Šatava. „Důchodový systém: scénáře budoucího vývoje“
- Květen 2013: Ondřej Schneider, Jiří Šatava. „Dopady reformy I. důchodového pilíře po roce 1996 na starobní důchody jednotlivců“
- Květen 2013: Petr Janský. „Účastníci penzijního připojištění“
- Duben 2013: Martin Gregor. „Může záporný hlas ve volebním systému se dvěma mandáty zvýšit kvalitu kandidátů?“
- Březen 2013: Pavel Hait, Petr Janský. „Kdo je nejvíce zasažen růstem cen? Rozdíly v inflaci pro různé domácnosti“
- Prosinec 2012: Vilém Semerák. „Zachrání Čína české exporty? Studie“
- Listopad 2012: Petr Janský. „Odhady dopadů změn DPH na domácnosti: porovnání dvou možných scénářů od roku 2013“
- Říjen 2012: Pavla Nikolovová, Ján Palguta, Filip Pertold, Mário Vozár. „Veřejné zakázky v ČR: Co říkají data o chování zadavatelů?“
- Říjen 2012: Ondřej Schneider. „Jaký důchod nás čeká? Alternativy vývoje státního průběžného důchodového systému“
- Říjen 2012: Ondřej Schneider, Jiří Šatava. „Český důchodový systém na rozcestí: Pro koho je výhodný přechod do druhého pilíře?“
- Září 2012: Vilém Semerák. „Dopady makroekonomického vývoje ČR na krajské úrovni: možnosti pro aktivní hospodářskou politiku“ (studie pro potřeby Ekonomické rady Asociace krajů ČR)
- Září 2012: Vilém Semerák, Jan Švejnar. „Možnosti pro aktivní hospodářskou politiku na krajské úrovni“ (studie pro potřeby Ekonomické rady Asociace krajů ČR)
- Září 2012: Petr Janský, Zuzana Řehořová. „Česká pomoc rozvojovým zemím: nejen finanční rozvojová spolupráce“
- Září 2012: Petr Janský, Zuzana Řehořová. „The Commitment to Development Index for the Czech Republic“ (výzkumný článek)

- Září 2012: Daniel Münich, Jan Straka. *„Být či nebýt učitelem: platy českých učitelů pohledem nákladů ušlých příležitostí a širší souvislosti“*
- Srpen 2012: Štěpán Jurajda, Daniel Münich. *„Kde se v ČR dělá nejlepší výzkum“*
- Srpen 2012: Libor Dušek. *„Kde hledat příčiny přeplněných věznic“*
- Červen 2012: Daniel Münich, Petr Ondko, Jan Straka. *„Dopad vzdělanosti na dlouhodobý hospodářský růst a deficit důchodového systému“*
- Květen 2012: Klára Kalíšková, Daniel Münich. *„Česky: Nevyužitý potenciál země“*
- Duben 2012: Libor Dušek, Petr Janský. *„Očekávané dopady změn sazeb DPH na rozpočty krajů“*
- Březen 2012: Petr Janský, Daniel Münich. *„Co když vláda nebude valorizovat starobní důchody? První odhady dopadů na relativní chudobu důchodců v ČR“*
- Únor 2012: Ondřej Schneider. *„Rozpočtové instituce – evropské zkušenosti a aplikace na Českou republiku“*
- Únor 2012: Petr Janský, Ondřej Schneider. *„(Ne)udržitelnost (dluhu) veřejných financí“*
- Prosinec 2011: Vilém Semerák, Jan Švejnar. *„Evropská krize—Dopady měnové (dez)integrace na ČR“*
- Prosinec 2011: Vilém Semerák, Jan Švejnar. *„Evropská krize—Špatná a ještě horší řešení“*
- Prosinec 2011: Vilém Semerák. *„Evropská krize—Limity čínské podpory“*
- Srpen 2011: Ondřej Schneider. *„Důchodové systémy v Evropě: Reformují všichni“*
- Červenec 2011: Petr Janský, Klára Kalíšková. *„Jak sjednocení DPH kompenzovat rodinám s dětmi“*
- Květen 2011: Ondřej Schneider. *„Penzijní dluh: Břímě mladých“*
- Květen 2011: Libor Dušek, Ondřej Schneider. *„Poplatky penzijních fondů: Komentář“*
- Duben 2011: Jan Hlaváč, Ondřej Schneider. *„Finanční výkonnost penzijních fondů ve střední Evropě: Proč jsou české fondy nejhorší?“*
- Březen 2011: Libor Dušek, Petr Janský. *„Jak by sjednocení DPH na 17,5 % dopadlo na domácnosti a veřejné rozpočty“*
- Březen 2011: Libor Dušek, Petr Janský. *„Přehled hlavních dopadů daňových změn na domácnosti a veřejné rozpočty“*
- Únor 2011: Libor Dušek, Petr Janský. *„Jak by daňové změny dopadly na domácnosti a veřejné rozpočty“*
- Únor 2011: Libor Dušek, Petr Janský. *„Dopady sjednocení sazeb DPH na 20 % na životní úroveň domácností“*
- Prosinec 2010: Libor Dušek, Petr Janský. *„Odhad dopadů navrhovaných změn DPH na životní náklady domácností“*
- Září 2010: Libor Dušek, Vilém Semerák, Jan Švejnar. *„Jak na státní rozpočet: Ekonomický přístup“*
- Květen 2010: Libor Dušek, Vilém Semerák, Jan Švejnar. *„Jak inteligentně reformovat veřejné finance“*
- Září 2009: Vilém Semerák, Jan Švejnar. *„New member countries' labour markets during the crisis. EU BEPA Policy Brief“*

<http://idea.cerge-ei.cz/publikace>

Upozornění: Tato studie reprezentuje pouze názory autorů, a nikoli oficiální stanovisko Národohospodářského ústavu AV ČR, v. v. i. či Centra pro ekonomický výzkum a doktorské studium Univerzity Karlovy, CERGE.

Warning: This study represents only the views of the authors and not the official position of the Economics Institute of the Czech Academy of Sciences, v. v. i. as well as the Charles University, Center for Economic Research and Graduate Education.

IDEA PRO VOLBY 2017. Rodinná politika ve volebních programech: přehled a rozbor

Studie 14 / 2017

© Klára Kalíšková

Národohospodářský ústav AV ČR, v. v. i.

ISBN 978-80-7344-442-6

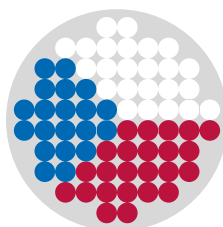
IDEA se v rámci Národohospodářského ústavu AV ČR. v. v. i.
podílí na aktivitách Strategie AV21

IDEA at the Economics Institute of the Czech Academy of Sciences
participates in the Strategy AV21 activities

IDEA PRO VOLBY 2017

Rodinná politika ve volebních programech: přehled a rozbor

Studie Institutu pro demokracii a ekonomickou analýzu (IDEA)

O IDEA

Institut pro demokracii a ekonomickou analýzu (IDEA) je nezávislý think-tank zaměřující se na analýzu, vyhodnocování a vlastní návrhy veřejných politik. Doporučení IDEA vychází z analýz založených na faktech, datech, jejich nestranné interpretaci a moderní ekonomické teorii.

IDEA je think-tank Národohospodářského ústavu AV ČR, v. v. i. a vznikla z iniciativy a pod vedením prof. Jana Švejnara. Národohospodářský ústav AV ČR, v. v. i. (NHÚ - angl. zkratka EI) tvoří společné akademické pracoviště CERGE-EI spolu s Centrem pro ekonomický výzkum a doktorské studium Univerzity Karlovy (angl. zkratka CERGE).

Principy fungování IDEA

1. Vytváření shody na základě intelektuální otevřenosti – přijímání volné soutěže myšlenek, otevřenost podnětům z různých částí světa, přehodnocování existujících stanovisek vzhledem k novým výzvám.
2. Využívání nejvhodnějších teoretických a praktických poznatků – snaha o rozvinutí postupů na základě nejlepších teoretických i praktických poznatků (z České republiky i ze zahraničí).
3. Zaměření aktivit na vytvoření efektivní politiky a strategie České republiky – doplňovat akademické instituce vytvářením podkladů efektivním a operativním způsobem.

Pokud chcete dostávat do své emailové schránky informace o připravovaných studiích a akcích IDEA, napište nám na idea@cerge-ei.cz

About IDEA

The Institute for Democracy and Economic Analysis (IDEA) is an independent think tank focusing on policy-relevant research and recommendations. IDEA recommendations are based on high quality data, objective evidence-based analysis, and the latest economic theories.

IDEA is a think tank at the Economics Institute of the Czech Academy of Sciences and is led by its founder, Prof. Jan Švejnar. The Economics Institute (EI) of the Czech Academy of Sciences forms part of a joint workplace, CERGE-EI, together with the Center for Economic Research and Graduate Education of the Charles University (CERGE).

IDEA's Working Principles

1. We build consensus on the basis of intellectual openness – we believe in a free competition of ideas, are open to initiatives from various parts of the world, and constantly review existing opinions in the light of new challenges.
2. We make use of the most appropriate theoretical and empirical findings, and strive to develop methods based on the best theoretical and practical knowledge (both from the Czech Republic and from abroad).
3. We focus on creating effective policy and strategy for the Czech Republic, complementing academic institutions by producing materials in a constructive, practical format.

If you would like to receive regular information about the latest IDEA studies and events please subscribe to our mailing list by contacting idea@cerge-ei.cz

PROJEKT NÁRODOHOSPODÁŘSKÉHO ÚSTAVU

<http://idea.cerge-ei.cz>